Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis. Išeina Kasdien apart Nedėldienių.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY

Darbininkai Visų Šalių, Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsite, tik Retėžius, o Laimėsite Pasaulį!

No. 122 TELEPHONE STAGG 3878 Brooklyn, N. Y., Subata, 22 d. Gegužės (May), 1926 Pavienio Numerio Kaina 4c. Metai XVI, Dienraščio VIII

295

KRISLAI

40 Val. Darbo Savaitė.
Rusijos Istorija.
ADP. Distriktas Antras.
Dr. Kaškiaučiaus įspūdžiai.
Kas Kur Bus?

Rašo M. Rambus.

Ši diena, geg. 22, Amerikos istorijoje bus minima ilgus laikus. Juk tai šiandien įvyksta tas didelis darbininkų mitingas, kuriame bus pradėta kova už 40 valandų darbo savaitę. Pradžią kovos už 8 v. darbo dieną mini visi pasaulio darbininkai su dideliu entuziazmu. Nemažesnės svarbos reikalavimas yra 40 valandų darbo savaitės.

40 valandų darbo savaitė, —penkios dienos į savaitę, —turėtų būti įvykinta bent adatos industrijoj kuoveikiausiai, iei norima kiek tiek sumažinti bedarbes.

Deja, kuomet dalis organizuotų darbininkų kovoja už 40 darbo valandų savaitę, tai daugelis neorganizuotų darbininkų dar ir dabar tebeneša jungą 50 ir daugiau darbo valandų į savaitę.

Delto kiekvieno alginio vergo pareiga yra būti Naujam Medison Square Gardene!

Girdėjau, kad ALDLD. Centro Komitetas svarsto išleidima žymaus Rusijos istoriko. Pokrovskio, knygos, "Rusijos Istorija". Tai būtų didelė dovana lietuviams darbininkams. Rankraštis knygos jau gatavas.

Šiuo sykiu ADP. Antrasis Distriktas yra veikliausiu ir turinčiu daugiausiai atsakomybės iš visų Partijos distriktų. Čia eina didelės darbininkų kovos: streikas Passaic'e, streikas kailiasiuvių New Yorke, streikas čeverykų siuvėjų Brooklyne, streikas Bayonnėje; dar visa eilė grumojančių streikų —vis tai deda ant šio distrikto Veikiančiojo Komiteto ir sykiu ant visų narių labai didelę atsakomybę. Iki šiol viskas ėjo puikiausiai. Nėra abejonės, kad tas eis ir ant toliau. Su kiekviena kovos diena, mes vis daromės sugabesni ir tinkamesni vadovauti darbininkų minias.

Andai dd. Petrikai suruošė "kaškiaučinius" pietus (be mėsos), į kuriuos buvo pakviestas dr. Kaškiaučius su žmona ir dviem dukrelėm ir keletas kt. laisvietinių draugų. Dr. Kaškiaučius labai daug įdomių dalykų papasakojo apie gyvenimą kalėjime. Nėra abejonės, kad jis tą visą medžiagą, tuos pergyventus vaizdus, matytus ir girdėtus anekdotus, apipieš savo talentinga plunksna ir sukurs lietuviškoje literatūroje dar neturėtų kūrinių—apysakų.

Rytoju Labor Lyceum svetainėj Choras "Daina" duoda koncertą, gi pirmadienį "Laisvės" svetainėje įvyks prakalbos apie Lietuvos seimo rinkimus ir politinių kalinių teismą.

Sekantį šeštadienį, geg. 29 d., įvyks dr. Kaškiaučiaus priėmimo vakarienė, o gegužės 31 d., Cypress Hill Parke bus puikus lietuvių darbiečių piknikas, kuriame kiekvieno pareiga yra dalyvauti.

Sacco ir Vanzetti neturi žūti! Tegul tas obalsis pasiliks ant lūpų kiekvieno Amerikos darbininko, iki tiedu kaliniai bus išliuosuoti.

Britanijos Mainieriai Griežtai Atmetė Premjero Baldwino Siūlymus

Tas Reiškia, kad Streikas Tęsis, kaip Tęsėsi; Kitų Industrijų Darbininkai Smarkiai Remia Mainierius; Neapykanta prieš Vadus Pardavikus Vis Labiau Auga.

"Laisvė" aplaikė sekančią kablegramą iš Anglijos (per Federuotąją Spaudą) nuo Daily Heraldo redaktoriaus, W. N. Ewer'io:

LONDONAS, geg. 20. — Mainierių delegatų konferencija šiandien, kaip ir buvo tikėtasi, nutarė atmesti Baldwino propoziciją. Jos pasiūlymas, sako mainieriai, nedaro garbės premjerui, kuris sakė, kad "valdžia nekovoja už numažinimą mainieriams arba kitų industrijų darbininkams algų".

Laike pasitarimų šią savaitę pasirodė aiškiausiai, kad valdžia reikalavo kuoveikiausio numušimo 10% algų tiems mainieriams, kurie gauna virš 45 šilingų į savaitę. Kitaip mainieriai nebus priimami į darbus, sakė premjeras. Be to, pasiūlymas įkurti algų tarybą yra tolygus verstinai arbitracijai.

Mainierių unijos pild. komiteto rezoliucija, stojanti prieš by kokį numažinimą algų, tapo priimta vienbalsiai.

Jei valdžia nepasiskubins greit pakeisti savo nusistatymo, tai mainierių delegatai rytoju važiuos namon ir pradės ilgą, ilgą kovą, kokių klasių kovos istorija yra daug mačiusi.

Atšaukimas generalio streiko ir priėmimas tų pažeminančių išlygų, kuomi pasižymėjo geležinkeliečių unijos viršininkai, pripažistant, kad generalio streiko skelbimas buvo "neteisėtas žygis", išrodo, pakreips visų darbininkų domę į šią kovą. Tas paskatins darbininkų mases remti kovojančius mainierius. Be to, iš užsienio tikimasi pagelbos. Rusijos darbo unijų prisiuntimas tokios nepaprastai didelės dovanos — virš milino dolerių — bus didele parama darbininkams. Gi Purcellio maršrutas po šiaurines Europos šalis taipgi suteiks apie ketvirtadalį milino dolerių.

Kaip yra su Amerika?

GERB. LEONAS EREMINAS

Visiem gerai žinomas, kaipo seniausias lietuvių liaudies chorų mokytojas Amerikoj. Pirmutinį chorą, vardu "Milda", jis suorganizavo ir mokino New Yorke 1894 metais. Nuo to laiko iki dabar jis yra mokinęs 19 lietuvių chorų. Dabartinis jo vedamas choras "Daina" tai bus paskutinis jo mokinamas choras. Ateinančioj nedėlioj (gegužės 23) įvyks šio choro koncertas, tai bus gerb. Eremino atsisveikinimo su viešu dailės darbu koncertas. Nuo šio koncerto Leonas Ereminas pasitraukia ant visados nuo savo numylėto darbo. Koncertas įvyks Labor Lyceum svetainėj, 1:30 val. po pietų.

Ką Žada Pilsudskio Bernas Daryti su Parlamentu ir Kitais Dalykais?

Premjeras Padarė Interviu su N. Y. Times'o Korespondentu; Išrodo, Kad Lenkijoj Dar Nebus Ramybės

VARŠAVA. — Pilsudskio paskirtas ministerių pirmininkas, Bartel, turėjo pasikalbėjimą su N. Y. Timeso korespondentu, kuriam jis štai ką papasakojo apie Pilsudskio troškimus:

Lenkijos seimas ir senatas bus sušauktas bendron sesijon į pabaigą šio mėnesio. Joje bus išrinktas šalies prezidentas į buvusio prezidento Wojciechowskio vieta.

Toje sesijoj taipgi bus išreikalauta, kad bendrasis parlamentas suteiktų prezidentui daugiau galės, negu kad jis turėjo jos iki šiol. Būtent prezidentui bus suteikta galė paleisti seima kada tik jis nori. Iki šiol seimo negalėdavo niekas paleisti, apart paties seimo, kuris turi nubalsuoti dviem trečdaliais balsų.

Dar nežinia, ar Pilsudskis apsiims būti kandidatu į prezidentus, ar ne. Jei jis ir neapsiims, tai prezidentu bus išrinktas labai palankus Pilsudskio tarnas.

Nors daugelis senatorių ir seimo narių dabar randasi Poznaniuje ir jie gal būt nevažiuos į sesiją, vienok valdžia tikisi seime sudaryti kvorumą ir be jų.

Po išrinkimui laikino prezidento, tuojau bus seimas paleistas, o jo vieton bus renkami nauji atstovai.

Šitoki yra planai skelbiami. Bet kas gali jiems tikėti, kuomet jų nesako pats Pilsudskis, bet žmonės, kurie neturi jokios galios.

VANZETTI DĖKAVOJA UŽ PAGELBĄ IR ŠAUKIASI Į DARBININKUS PAGELBOS

CHICAGO. — Tarptautinis Darbininkų Apsigynimas aplaikė laišką nuo įkalinto Vanzetti, italo darbininko, kuris yra nuteistas mirtin neva už vagystę ir žmogžudystę, bet ištikrųjų už dalyvavimą darbininkų kovose. Savo laiške Vanzetti prisipažįsta, kad jis turi skirtingas pažiūras, nei komunistai, arba socialistai, bet jis tai pasako viešai, neslėpdamas. Jis labai dėkavoja Tarpt. Darbininkų Apsigynimui už pagelbą, kurią jis aplaiko pavidale $5 į mėnesį aukos (kiekvienas politinis darbininkų kalinys gauna po tiek iš Tarptautinio Darbininkų Apsigynimo).

"Jie ruošia laužą, ant kurio mes būsim sudeginti", sako Vanzetti, "bet tas mūs nenugąsdina. Aš iki savo smerties pasiliksiu ištikimu del išliuosavimo darbininkų klasės, už pašalinimą nuo darbininkų visokios priespaudos, už panaikinimą išnaudojimo ir neteisybės".

Nusiginklavimo Konferencijos Posėdžiai

GENEVA. — Nusiginklavimo Konferencijos priruošiamieji posėdžiai tęsiasi gana nuobodžiai. Daromi visoki formališkumai ir renkamos komisijos įvairiems tyrinėjimams ir statistikų surinkimui. Tik vienas Belgijos atstovas, M. de Brouckere, pasakė keletą aštresnių frazių, liečiančių nusiginklavimą. Jis pav. pastebėjo, kad reikalinga kuoveikiausiai uždrausti gaminimą gazų, bombų ir įvairių nuodingų skysčių. Tie įrankiai greit gali sunaikinti New Yorką, Londoną, arba kurį kitą didmiestį. Esą, ne kalbėti reikia, bet veikti. Dar diena anksčiau Amerikos delegacijos pirm. Gibson pareiškė, jog Amerika daugiau nenusiginkluos, kiek jinai yra dabar nusiginklavusi.

Anglijos Valdžia Nubaudė Penkis Komunistus

LONDONAS. — Penki Britanijos komunistai tapo nubausti del to, kad jie aktyviai dalyvavo darbininkų generaliam streike. Sekanti asmenys pakliuvo į valdžios rankas: Robert Stewart, trims mėnesiams į kalėjimą arba piniginė pabauda; Marjorie Pollitt, ta pati pabauda; George Milles — 20 sv. sterlingų piniginės pabaudos; Sadie ir Bessie Spa'n'ai nubausti po vieną sv. sterlingų.

Leis Imti Mainieriam Pinigus iš SSSR

LONDONAS. — Britanijos valdžia paskelbė, kad jinai nieko nedarys pinigams, kuriuos Sovietų Sąjungos darbininkai prisiuntė mainieriams kaipo dovana. Vidaus reik. ministeris Hicks prisipažino, kad jis sulaikė išmokėjimą tu pinigu, kuriuos Sovietu Saj. darb. buvo prisiuntę laike generalio streiko.

TEISĖJAS GARY PRANAŠAUJA 'GERUS LAIKUS'

NEW YORK. — Teisėjas Gary, plieno karalius, kalbėdamas čionai pasakė, kad Amerikoje "geri laikai" tęsis dar per keletą metų. Nežinia, kaip jis tuos gerus laikus supranta, ar kad darbininkas, šeimynos galva, uždirbdamas po $20 į savaitę, keleta mėnesiu be darbo turi valkiotis? Tokių yra šimtai tūkstančių.

Portland, Oregon. — Šioje valstijoje kai ir Pa. valst. eina didelė kova tarpe šlapiųjų ir sausųjų kandidatų į senatą.

40 Valandų Darbo Savaitė!

Milžiniškas Masinis Mitingas Šaukiamas, kad Pradėti Kovą už Sutrumpinimą Darbo Valandų Amerikos Industrijose; Streikuojanti Kailiasiuviai Iniciatoriai To.

Šiandien, geg. 22 d., kai 1:30 val. po pietų, New Madison Square Gardene (49-th St. ir 8th Ave., New Yorke), įvyks milžiniškas mitingas pradėjimui didelio darbo už didelį reikalą.

New Yorko streikuojantieji kailiasiuviai, kurie tebestovi kovos lauke jau 15-ta savaitė, šaukia šį mitingą tikslu, kad pradėjus kovą už 40 valandų darbo savaitę visose Amerikos industrijose. Tai yra nepaprastos svarbos reikalavimas darbininkams. Sumažinus darbo valandų skaičių, susimažins šiek tiek bedarbės ir palengvės darbininkų gyvenimas. Darbininkai galės daugiau šviestis, svarstyti savo reikalus.

Šiam sumanymui pritaria ir jį jau užgyrė: Minnesotos Darbo Federacija; St. Paul Centralinė Darbo Taryba; Philadelphijos Centralinė Darbo Taryba; Amerikos Darbo Federacijos prezidentas Green; Amalgameitų Konvencija Montreal'yj ir visa eilė kitų darbininkų organizacijų ir veikėjų. Net tuli atžagareiviškiausi darbo unijų viršininkai ta užgyrė.

Todel kiekvienas darbininkas privalo tame mitinge būti ir pareikšti savo reikalavimą 40 valandų darbo savaitės visose Amerikos industrijose.

Būkit laiku, nes vėliau atėję neįtilpsite į svetainę, nepaisant, kad joj telpa 24,000 žmonių.

Kivirčai delei Nusiginklavimo Valstybių

GENEVA. — Nusiginklavimo konferencijos priruošiamuosiuose posėdžiuose iškilo daug ginčų tarpe mažų valstybių atstovų. Jie visi stoja su francūzais atstovais ir sako, kad tik tuomet bus galima nusiginkluoti, kuomet kiekviena tauta gaus užtikrinima, kad ant jos niekas nepuls.

Lenkija, Rumunija, Argentina, Finliandija, Čekoslovakija ir kt. mažesnės valstybėlės seka Franciją.

Greit Bus Įnešta Rezoliucija del Streikierių

WASHINGTONAS. — Greitu laiku į senatą bus įnešta La Folletto rezoliucija, reikalaujanti daryti t rinėjimus Passaic'o darbininkų streike. Advokatas Walsh, reikalaudamas federalinių tyrinėjimų, pareiškė, jog jie turi būt pradėti del to, kad audinyčių savininkai laužo federalinius įstatymus.

Puiki Passaic'o Streikierių Paroda Įvyks Rytoj, Gegužės 23 Dieną

PASSAIC, N. J.— Sekantį sekmadienį, geg. 23 d., Passaice, Garfielde, Cliftone ir Lodi miesteliuose įvyks didelė streikuojančių audėjų paroda, kurioje dalyvaus 16.000 darbininkų.

Parodos tikslas: išreiškimas protesto prieš darbdavius del jų pasiryžimo laikyti streiko lauke darbininkus.

Sekančią savaitę manoma prasidės teismas Alberto Weisbordo, streikierių vado.

Gi sekantį šeštadienį, geg. 29 d., įvyks didelė konferencija įvairių organizacijų, kurioje bus apkalbama teikimas paramos streikuojantiems audėjams. Visos darbininkų organizacijos kviečiamos dalyvauti.

Amalgameitai Duos Paramą Britų Mainieriam?

NEW YORK. — Amalgameitų unijos konvencija nutarė paskirti Britanijos generaliam darb. streikui $25,000 ir apdėti narius specialiais asesmentais tam tikslui. Kadangi generalis streikas jau yra atšauktas ir kovos lauke pasiliko tik mainieriai, tai tikimasi, kad unijos generalė taryba pasiųs tą auką kovojantiems angliakasiams.

PYKSTA ANT LLOYD GEORGE

LONDONAS. — Liberalų partijos bosai labai užsirūstino ant Lloyd George del pastarojo palankesnės taktikos link darbininkų generalio streiko metu. Gal būt, kad jis bus išmestas iš vadovybės.

Paryžius. — Sekanti spal. mėn. Paryžiuje prasidės pasaulio judomu paveikslų kompanijų atstovų konvencija. 20 valstybių atstovai apsiėmė dalyvauti.

ŠIANDIEN PRASIDEDA KOVA UŽ 40 VALANDŲ DARBO SAVAITĘ; BŪKIT VISI NEW MADISON SQUARE GARDENĖ, 49TH ST. IR 8TH AVE., NEW YORKE, 1 VAL. PO PIETŲ. ĮŽANGA VELTUI! KIEKVIENAS DARBININKAS TURITE TEN DALYVAUTI.

LITHUANIAN DAILY "LAISVĖ"
Published by
Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.
Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
Yearly subscription rates in U. S. $6.00; foreign countries—$8.00.
Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.
Kaina Suvienytose Valstijose ir Kanadoj: metams—$6.00; pusei metų—$3.00; trims mėnesiams—$1.50. Kitose šalyse: metams—$8.00; pusei metų—$4.00. Brooklyne per paštą siunčiant: metams—$8.00; pusei metų—$4.00.

Į PAGELBĄ PASSAIC'O AUDĖJAMS

Passaic'o audėjų streikui galo dar nesimato. Kaip diena aišku, kad ne tik Passaic'o, bet visos audimo pramonės savininkai sunėrė kietai rankas, kad šitą streiką sulaužyti.

Jau aštuoniolika savaičių prabėgo, kaip audėjai paskelbė streiką. Tiesa, jie laikosi "kaip mūras", bet pasiutusiai tvirtai laikosi ir kapitalistai. Vyriausias pastarųjų užsispyrimas yra atkreiptas prieš uniją. Jie kartą pasakė ir dantimis įsikandę laikosi tuos nuomonės, jog su darbininkų organizacija nesitars ir ateityje nieko bendro neturės.

Staiga iškilęs Anglijoje visuotinas streikas truputį nukreipė Amerikos darbininkų domę nuo Passaic'o į Angliją. Bet dabar vėl turime pradėt kuouoliausia rūpintis mūsų brolių ir seserų passaikiečių sunkia kova. Jog jiems didelė ir skubi pagelba reikalinga, tai kiekvienam aišku ir apie tai netenka nė kalbėti. Mes turime suprasti ir tai, kad vieni passaikiečiai šitos kovos nelaimės. Čionai reikalingos pastangos visų Amerikos darbininkų.

Tiesiog stebėtis reikia, kad audėjai taip ilgai ir taip didvyriškai išsilaikė karo lauke. Jokie kruvini valdžios ir darbdavių puolimai neparbloškė jų ir nesutrynė jų karingos dvasios. Bet turėkime omenyje ir tą, kad ilgainiui jų energija gali išsisemti, jeigu jie nesulauks nuo mūsų tinkamos moralės ir medžiaginės paramos. Streikierių kūdikiai verkia—prašo duonos. Jų ašaros gali sutarpinti motinų ir tėvų širdis. To ir laukia kruvini kapitalistai. O mes pasakykime, jog prie to neprileisime.

Gegužės 29 d., subatoje, 10 val. iš ryto, įvyks ten pat Passaic'e konferencija, kurią šaukia patys streikieriai. Į tą svarbią konferenciją yra užkviestos visos darbo unijos, visos pašelpos ir apšvietos draugijos ir organizacijos ir visi, kuriems rūpi audėjų streiko laimėjimas. Streikieriai trokšta, kad organizuotų darbininkų atstovai patys savo akimis pamatytų jų karo lauką.

Savo atsišaukime į Amerikos darbininkus audėjai sako:

"Tiems audinyčių savininkams, kurie sako, kad darbininkai neturės unijos, mes atsakome, jog mes turėsime uniją. Savininkai sako, kad čionai yra kova iki galo; mes atsakome, kad mes esame pasirengę kovot iki galo!"

Mes karštai raginame visas lietuvių organizacijas, draugijas ir kuopas su atnaujinta energija darbuotis delei passaikiečių. Passaic'o apielinkės organizacijos, siuskite delegatus į gegužės 29 d. konferenciją. Parodykime streikieriams, jog mes esame ir busime su jais kol kova bus laimėta.

Balsas Tų, Kuriem Grumoja Mirtis

Tarptautinis Darbininkų Apsigynimas išleido sekamą pareiškimą reikale draugų Sacco ir Vanzetti, kuriems trumpoje ateityje grumoja elektrikinė kedė:

"Artinasi paskutinė valanda mūsų brangiems draugams Sacco ir Vanzetti. Suokalbininkai ir parsidavėliai pabaigė savo liudijimus. Advokatai pabaigė savo argumentus. Buržuaziniai teismai išdavė savo nuosprendį. Po šešių metų ir kančių, kruvinasis suokalbis žada labai greitai pasibaigti mirčia elektrikinėje kedėje.

"Tas ilgas kankinimas nesulaužė drąsios Sacco ir Vanzetti dvasios. Be jokios baimės jie žiūri mirčiai stačiai į akis. Kiek pas juos didvyriškumo! Kokį puikų pavyzdį jie duoda darbininkų judėjimui! Kada augščiausias teismas atmetė apeliacija delei naujo teismo, draugas Vanzetti rašė Tarptautiniam Darbininkų Apsigynimui: **"Aš stoviu ir stovėsiu iki mirties už darbininkų klasės pasiliuosavimą!"**

"Tie du revoliuciniai italai darbininkai žinojo geriau, negu jų advokatai, kame dalykas yra. Jie žinojo, kad jiems reikės atsiskirti su gyvybe ne už ką kitą, kaip už palaikymą darbininkų klasės solidarumo. Tam pačiam laiške d. Vanzetti rašo: **"Senai aš jums norėjau rašyti, jog aš branginu jūsų solidarumą. Aš esu vienas iš tų senųjų gvardiečių, kurie brangina ir užgiria solidarumą ir kurie gyveno solidarybėje su visais".**

"Mūsų draugai kalėjime nesivaduoja svajonėmis. Jie žino, kad kruvinoji Massachusetts valstijos kapitalistų klasė yra pasiryžus juos nužudyt. Drg. Vanzetti rašo: **"Jie ruošia laužą, ant kurio supleškins mus gyvus!"**

"Jie žino ne tik tas priežastis, delei ko juos laukia mirtis, bet taip pat ir tą spėką, kuri juos gali išgelbėti. Jie atsišaukia į darbininkų judėjimą. **"Tiktai revoliuciniai darbininkai, tiktai darbininkų klasė, išgelbės mūsų gyvastį ir iškovos del mūsų laisvę,"** rašo d. Vanzetti.

"Tegu šitie mūsų draugo žodžiai nuskamba aplinkui visą pasaulį. Tegu jie būna tuo galingu šauksmu, kuris išjudins kiekvieną darbininką pakelti tokį protesto balsą, kuris išblaškys tą bjaurią konspiraciją ir paliuosuos mūsų draugus—Sacco ir Vanzetti.

"Laikas trumpas!
"Brangi gyvybė pavojuje!
"Pakelkime protestą!
"Sacco ir Vanzetti neturi mirti!"

APŽVALGA

SVEIKINA NUMIRUSIUS BOLŠEVIKUS.

Gyvus bolševikus socialrepublikonų "Naujienos" ėda ir nenustoja, bet kada jie numiršta, tai jos tada sveikina. Pavyzdžiui, geg. 18 d. ponas Grigaitis prirašęs dvi špaltas apie mirusį draugą Liutkevičių. Vadina jį "draugu" ir užbaigia: **"Gaila gero žmogaus."**

Matote, nors vieną gerą bolševiką (mirusį) "N." rado visam pasaulyje. O kuomet d. Liutkevičius buvo gyvas ir uoliai darbavosi Sovietų Rusijoje ranka rankon su kitais bolševikais, tai Grigaitis niekados jo nepasveikino. Priešin gai, šmeiždamas visus bolševikus, purvino ir d. Liutkevičių.

Sukalbėjęs "poterius" už mirusį bolševiką, Grigaitis ten pat bjauriausiai iškoliojа gyvuosius bolševikus — dd. Angarietį ir Kapsuką. Sako:

"Angarietis yra savo prigimimu **fanatikas...**

"Kapsukas yra grynas **jezuito typas**, kuriam tikslas pateisina priemones..."

Aiškus dalykas, tuodu draugu nebuvo ir nėra tokiais, kokiais juos čionai apkrikštija išsieikvojęs "N." redaktorius.

SUKILIMAI SOCIALISTŲ PARTIJOJE.

Nebe kiek narių yra Socialistų Partijoje, bet ir tie neduoda ramybės savo reakciniams lyderiams. Pranešama, kad Elizabetho kuopoje eina didžiausia kova tarp dešiniųjų ir kairiųjų. Paskutiniam susirinkime buvo svarstyta klausimas apie tos kuopos dalyvavimą bendram su komunistais apvaikščiojime Gegužinės. Mat, New Jersey valstijos Socialistų Partijos komitetas griežtai pareikalavo, kad Elizabetho kuopa nusitartų, jog jinai padarė klaidą, susidėdama su komunistais ir prižadėtų "daugiau nebegriešyti". Dešinieji lyderiai suvežė į kuopos susirinkimą visus biznierius narius ir įsakė "sukriušinti" bendro fronto šalininkus, kurie yra išimtinai dirbtuvių darbininkai. Susirinkimas buvo toks "karštas", kad net už krūtų susiimta.

Per didelį vargą dešinieji laimėjo ir 14 balsų prieš 12 susirinkimas nubalsavo prieš bendrą frontą. Darbininkiški kuopos nariai labai pasipiktinę reakcionieriais, kurie ardo darbininkų vienybę.

KAS SUDARO VOKIEČIŲ SOCIALDEMOKRATŲ PARTIJĄ?

Maskvos "Pravda", bal. 30 d., paduoda pluoštą skaitlinių apie Vokietijos Socialdemokratų Partijos socialį sąstatą. Kovo mėn., 1925 metais, partija turėjo 844,000 narių, kurių 1,200 buvo vadovaujamų partinių "činovninkų" (apmokamų viršininkų), 7,000 darbo unijų "činovninkų", 600 narių centralių ir miestų parlamentų, 6,500 narių savivaldybių, 30,000 narių įvairių visuomeninių įstaigų, 1,500 burmistrų, 2,890 magistratų bei teisėjų ir tt. Abelnai imant, 50,000 socialdemokratų randasi valstybės ir darbininkų organizacijų aparate. Apart to, Socialdemokratų Partijai priklauso 100,000 smulkių biznierių ir šeimininkių (bet jos nėra darbininkės šeimininkės), 10,000 smuklių savininkų, 70,000 vidutinių ir žemesnių "činovninkų" (valdininkų) ir 100,000 technikinių ir komercinių patarnautojų. Sėmus viską į daiktą, pasekmės yra tokios: iš 844,000 partijos narių, apie 344,000 inteligentiškų ir smulkiaburžuazinių elementų ir apie 500,000 proletarinių elementų.

Tas išaiškina, kodel Vokietijos Socialdemokratų Partija klampoja po oportunistinę-buržuazinę balą. Nors, tiesa, didžiuma partijos narių susideda iš darbininkų, bet visas partijos aparatas ir partijos vadovybė yra rankose buržuazijos ir jos pakalikų.

Laiškas iš Lietuvos

JUODOSIOS ARMIJOS SIAUTIMAS MOKYKLOSE

Utėniškis Gimnazistas rašo savo draugui K. P. į Lewiston, Maine:

Geras Drauge!

Rašant apie dabartinę Lietuvos padėtį, reikėtų daug laiko ir popieros. Trumpai pasakysiu, kad vis sunkiau ir sunkiau darosi kvėpuot; vis labiau ir labiau ima užu gerklės laisvesnių pažiūrų žmogų ir smaugia.

Žodžio, minties ir sąžinės laisvė sukaustyta geležiniais pančiais. Viešos kalbos, mitingai uždrausti; laikraščiuose prieš krikščionis nieko negalima parašyti — tuojaus cenzoriai išbraukia arba visai laikraštį konfiskuoja.

Mokyklose siaučia dar baisesnė reakcija. Kapelionai vis augščiau kelia galvą ir su nieku nesiskaito. Griežtai yra persekiojami priešingos nuomonės mokytojai. Tiesos žodis sakyt mokiniams yra griežtai draudžiamas. Jei neisi į bažnyčią, nesižegnosi, su kunigais kortomis neloši, negirtuokliausi ir nepaleistuvausi, tai skaito tave atskalūnu, bolševiku; įskundžia ministerijai; o tenai sėdėdami taip pat jų kolegos aklai šiem tiki ir daro su mokytoju taip, kaip jiems patinka, paliuosuoja iš tarnybos. Savo gi krikščioniškų idejų skleidimui vartoja įvairiausias priemones. Tam reikalui panaudoja ir bažnyčias, ir klebonijas, ir mokyklas, ir visas kitas viešas bei privačias įstaigas ir organizacijas.

Senesniems žmonėms, nesusipratusiems, kitaip tariant, akliems mužikams, mulkinti plačiai vartojama bažnyčia, vienuolynai ir kitos panašios įstaigos.

Jaunuomenės protui temdinti visapusiškai naudojama mokykla ir kitos įvairios jaunimui sukurtos organizacijos. Čia kunigų ir jų sėbrų, kaip su plaktuku, kalama katalikybės ideja, skiepijama per prievartą katalikiškoji moralė: pina, raizgo įvairiais būdais su neva mokslu, nors, ištikrųjų, tikrojo mokslo neduoda pažinti; vienu žodžiu, padaro tokį kratinį jaunuolio prote, taip šitą jauną protą apipina, apraizgo painiu krikščionišku tinklu, kad jaunuolis ant visuomet pasiliktų tikru jų pakaliku, aršiu jų kromelio gynėju. Toks jaunuolis, per religines pinkles nebegali pažinti tikrojo mokslo, o tik klastas, pakišamas vietoj mokslo; ir darosi jis demagogu, siauru fanatiku ir kitų mulkintoju. Į tokį žmogų žiūrint, gaila darosi.

Tie kunigai ir jų sėbrai, bemulkindami jaunimą, pasistato lyg kokią sieną, už kurios jiems malonu yra leisti linksmai dieneles šioj ašarų pakalnėj už stalų ir butelių.

Vienu žodžiu, Lietuvos reakcionieriai dirba išsijuosę.

Tai tik keletas žodžių apie mokyklų padėtį. Bet ne geriau, o gal dar blogiau visame politiniame gyvenime. Bet apie tai kitą kartą parašysiu.

Utėniškis Gimnazistas.

Dėdienėms

Dėdienytės ir tetulės, tikinčios į dievą, velnius, aniuolus ir visą armiją šventųjų, jums širdingai patarti na padaryti štai ką: vietoj eiti į bažnyčią, kurį gražų šventadienį imkite ir nueikite į Gamtos Istorijos Muzėjų New Yorke. Jai nesitikite gamtinių dalykų suprasti, tai su savim pasiimkite vieną dėdienę ar dėdę, tatai suprantantį, kuri jums visą tai paaiškintų.

Muzejun įžengus, pirmiausiai mesis į akį, kad stebūklus daro ne dievas, bet gamta, nes pamatys didžiulį akmenį su gražiai apvalaina gilia duobe viduryj. Ta duobę padarė ne mūsų kalvis su plieno kūju, ne dievas savo stebūklu, bet mažutėliai lašeliai vandens, kurie lašėjo į tą pačią vietą per desėtkus tūkstančių metų.

Už žingsnio nuo čia matosi dideli ir maži sudužusio geležies pavidale meteoritai Čia, tetulės, mes atsirandam keblioj padėtyj. Net baisu dievo stuba griūva. Jul meteoritai nukrinta iš erdvių arba dangaus.

Po kairei tamsiame kambaryje matosi stebėtinai, žavėjančiai gražiai žmogaus ranka padaryti saulės aptemimų paveikslai. Dar ir dabar daugybė žmonių tiki, būk saulės aptemimai tai dievo "cūdai". O kiti tuos "cūdus" nusifotografuoja, pasikabina ant sienos ir studijuoja iš visų pusių.

Ot, ir supaisyk tų dievų cūdų ir tikėjimų.

O skyriuj, kur skeletai sudėlioti gražiai eilėmis ir parodo žmogaus išsivystymą iš žemesnės rūšies gyvūnų atydžiai prisižiūrėjus, tai ir nobažniausia dėdienė nusistebės ir sušuks: kunigas meluoja, sakydami, kad žmogų dievas vieną dieną iš molio nulipdė.

Į Gamtos Istorijos Muzejų New Yorke patartina atsilankyti visiems, kas tik gyvenimu interesuojasi. Čia gali pamatyt stebėtiniausius gyvūnus, augmenis ir dalykus nuo žemės, iš žemės, iš vandenų ir iš po vandens ir net iš dangaus, iš ten, kur nebuvėlis dievas gyvena.

Muzejus yra interesinga patraukianti ir labai puiki mokykla.

K. S. L—tė

Byrdas Lėks ir į Pietų Polių Tyrinėti

OSLO, Norvegija. — Komandierius Byrdas, amerikietis, pirmutinis pasiekusis oru šiamtį polių, yra nusitaręs greitu laiku skristi į pietinį polių.

Raudonasis Biznis

Rašo P. Buknys

Iš Seaside, Oregon, draugai Stankevičius, Stankevičienė, Čzekas ir Šmitas suaukojo po $1 ir atsiuntė "Laisvei", paskirdami auką naudoti tiem reikalam, kur labiausiai trūksta cento. Šiuo tarpu labiausiai reikalinga grašio įsigijimui linotaipo (raidžių statomosios mašinos); tat jūsų auką $4 dedame į tą fondą. Aukotojam tariame širdingą ačiu!

o——o——o

"Laisvės" Administracija persiunčia pinigus į Sovietų Rusiją be jokių keblumų. Geriausiai siųsti doleriais ir po lygią sumą, t. y. $5, $10, $15, $20 ir taip augštyn, kad ir iki tūkstančio. Pinigus Sovietų Rusijon pasiunčiame labai pigiai. Siūsdami pinigus į Sov. Rusiją savo giminėm ar draugam, prisidėsite prie budavojimo proletarinės valstybės, stiprinsite viso pasaulio proletariatą.

Lig šiol, kad iš Amerikos būdavo siunčiami doleriais pinigai į Lietuvą, tai ten žmonės turėdavo važiuoti į Kauną, kad atsiimti pinigus doleriais. **Dabar "Laisvė" turi geriausią patarnavimą, taip kad doleriais siunčiamus pinigus žmonės galės atsiimti ir mažiukuose artimuose miesteliuose.**

o——o——o

Iš Rochester, N. Y., aplaikėme sekančio turinio laiškutį:

Gerbiamoji 'Laisvės' Administracija! Širdingai tariu jums ačiu vardan Aušros Choro už gerai ir gražiai padarytus mūsų koncertui spaudos darbus. Šiuomi pasiunčiu jums ir money orderį $31.50 už tuos darbus. Draugiškai, **J. Gabužis."**

"Laisvės" bendrovės direktoriai daug naktų praleidžia be miego, besirūpindami, bediskusuodami kaip įtaisyt spaustuvėj gerą mašineriją, kad kuo geriausiai padaryt spaudos darbus ir geriau techniškiniai apdirbti dienraštį. Turime vilties, kad "Laisvės" spaustuvė bus geriau įtaisyta už visas lietuvių spaustuves, jei visuomenė rems direktorių spaustuvės gerinimo planus.

o——o——o

Dabar palyginkite mūsų atliekamus spaudos darbus su darbais privatinių "vištinių" spaustuvėlių, o pamatysite skirtumą. Delei pavyzdžio šįcia raidė raidėn paduodame plakatą, darytą vienoj tokioj spaustuvėlėj Amsterdame, N. Y.

Prakalbos prima syki rengemos 'Nemuno' Bendroves Atsibus Amerikos-Lituviu Kliubo Svetaine 117 E. Main St., Amsterdam, N. Y. Petniczioi Spalio, October 22d, 1020 Gerb. Kvecziam jus visus, Lietuvius ir Lietuvaites atsilankit ant sziu prakalbu, Kalbetoyu bus nesenei pervazeves jesz Lietuvos gerb. V. K. Backauskas, kuoris ira gerai permates Lietuvos viesp stovi. Kalbes daugiausi Apie Lietuvos ekonomiszkus reikalus. Norientems vaziot in Lietuva suo biznikis reikalais ar szeip apsigivent duos patarimus kaip kas pasekmingisn ir naudingiau pradet veikt Lietuvoje. Tad visus biznieris ir szeip zmonis kvecziam atsilankit, tikemes kad busite patenkitie. Uzkviecia, Ringejai.

DETROIT, MICH.

Nedėlioj, geg. 16 d., čia buvo lietuvių masinis mitingas, kuriame buvo priimta protesto rezoliucija (kuri bus prisiųsta atskirai) prieš Lietuvos valdžią, kuri pavedė kariuomenės teismui 92 kuopininkų bylą. Taipgi nutarta pasiųsti kablegramą kariškam teismui per "Lietuvos Žinias" ir tam tikslui suaukota $16. Per Gegužinės apvaikščiojimą geg. 9 d. taipgi surinkta tam tikslui $7.83; viso $23.83. Likusieji nuo kablegramos lėšų bus sunaudota kitiems politiniu kalinių reikalams. Panedėlio ryte, geg. 17 d., pasiųsta sekama kablegrama:

"Lietuvos Žinios", Kaunas, Lithuania. Per "Lietuvos Žinias" kariškam teismui: Panaikinkit politinių kalinių bylą.

Detroito Lietuvių Masinis Mitingas,
Pirmininkas L. Jonikas".

JUOKAI NE JUOKAI

KUNIGAS UŽSIKRĖTĖ TOILETĖ.

Nuėjo kunigas su lytiška liga pas daktarą. Daktaras klausia:

—Kur tamsta gavai tą ligą?

Kunigas gėdisi prisipažinti, kad užsikrėtė bepaleistuvaudamas, ir sako:

—Tą ligą aš gavau toilėtė.

Kunigėlis norėjo, kad daktaras suprastų, būk ta liga jam "nekaltai" prikibo, atliekant savo reikalus toiletė. Bet daktaras suprato tikrąsią ligos priežastį ir šitaip kunigą subarė:

—Nagi, ir nemandagus tamsta esi vestis savo merginą į tokią prastą vietą, kaip toiletas.

Krienas.

RŪPESTINGAS.

Ministeris, važiuodamas probūrį kalinių, dirbančių prie kelio, taip susigraudino jų likimu, kad neiškentė neprakalbinęs jų sekančiai:

"Mano gerieji žmonės, mes turėtume stengtis taisyt savo kelius". (Jis mintyj turėjo taisymą gyvenimo kelių arba pasielgimų).

"Gerai, bet ką, tu manai, mes darome?" užklausė kalinys su numeriu 3289, "gal manai, kad kasame sliekus?"

DUOSNI.

Pavargėlis:— Ar tai viskas, ką tamsta gali man duot — vieną stiklą šalto vandens?

Geraširdė moteris:— Žinoma, kad ne. Tu gali gert vandens, kiek tik nori.

Palinkuvės Jonas.

KITOKS PLANAS.

Senbernis:— Tik pamąsyk, kiek aš turiu turto. Galėsi gyvent pertekliuose, jeigu su tiksi būti mano.

Mergina:— Bet turtingas mano tėvas man suteiktų ingą patį.

PRIMINIMAS NEPAGELBĖJO.

Farmerys atvažiavo į didmiestį atlankyt gentis ir apžiūrėt miesto. Užsibuvo taip ilgai, kad jo gentys nustojo kantrybės.

"Ar tamsta nemanai", užklausė vienas iš namiškių, "kad moteris ir vaikai pasiilgsta tamstos?"

"Nepamislinau apie tai", atsakė svečias. "Ačiu už patarimą; aš parašysiu, kad jie atvažiuotų".

ŽVĖRIMS UŽDRAUSTA.

Rendauninkas:— Jei aš mokėsiu už namą tiek, rendos kiek tamsta prašai, nematau, kad galėsiu atlaikyt bado vilką nuo durų.

Išrendavotojas:— Nesirūpink tamsta apie tai: visokiem žvėrim uždrausta eit į šį namą.

Palinkuvės Jonas.

LENKAI RENKA FRANCUZAM PREZIDENTĄ.

"Vienybėj" gegužės 13 d. skaitau šitokią idomią žinią:

"Laike mūšių žuvo 86 lenkai ir 365 sužeisti. Varšavoje yra 20,000 kariuomenės, kuri visa stoja už Pilsudskį. Šaukiama seimas, kuris aprinks Francijai prezidentą."

Tai matote, kaip sudurnavojo tie "Vienybės" filosofai. Jie tvirtina jau, kad Lenkų seimas "rinks Francijai prezidentą."

Krienas.

MADRIDAS. — Ispanai archivyskūpai išleido aplinkraštį į savo avelės, šaukdami, kad visi geri katalikai turi mesti naujas rūbų madas ir grįžti prie "dorų", senovėškų madų. Naujos mados drapanomis apsirėdę moterys neprivalo lankyti "šv. mišių", sako pareiškimas.

Rezoliucija Komunistų Internacionalo Praplēsto Pildomojo Komiteto apie Padētį Darbininkų (Komunistų) Partijoj

PASTABA:— Ši rezoliucija yra spausdinama delei informacijos Partijos nariams. Partijos vienetai yra raginami palūkėti su šios rezoliucijos diskusijomis tol, kol nebus paskelbtas pareiškimas Partijos Centro Pildomojo Komiteto.

(Pabaiga)

7. Praplėstas Plenumas Kominterno Pildomojo Komiteto mano, kad reikalinga praplatinti sąstatą dabartinio Politinio Biuro amerikiečių Partijos, pridedant prie jo vieną draugą daugiau iš mažumos. (Redakcinė ("W."?) pastaba: dar vienas didžiumos narys taip pat bus pridėtas prie Politinio Komiteto.)

8. Praplėstas Plenumas Kominterno Pildomojo Komiteto tiki, kad Partija turi kreipti daugiau domės, negu iki šiol, į tokias nusveriančias darbininkijos dalis, kaip mainieriai, gelžkeliečiai, metalo darbininkai ir t.t. Neapleidžiant unijinės darbuotės tarp audimo verpimo darbininkų, drabužių darbininkų, kailiasiuvių ir t.t., kuris tai darbas buvo iki šiol varomas, tačiaus turi būt su didžiausia energija griebiamasi darbo tarp didžiųjų darbininkų minių sunkiojoj pramonėj ir tas darbas turi būt laipsniškai smarkinamas. Nei vieną valandėlę negali būt iš akių išleistas tas faktas, jog tokioj šalyj kaip Amerika, nusprendžiančioji darbininkijos dalis yra proletariatas sunkiosios pramonės, o ne lengvosios pramonės darbininkai.

9. Taktikoje delei darbo unijų Partija neturi pasitenkinti vien tiktai ideologiniu švietimu, bet Partijos pareiga yra visur kur pritaikyti bendrojo fronto taktika. Kad įgyti masinę intaką, tai, kaipo taisyklė, reikalinga atlikti kantrų, prirengiamąjį smulkmeningą darbą, ir vesti neatlaidžią kovą už paprastus, konkrečius (apčiuopiamus), artimiausius reikalavimus tų darbininkų, su kuriais turima dalyko, o vyriausiai per vietinius bendro fronto komitetus. Neprisirengtas ėjimas prie minių tiesioginiai vardan Komunistų Partijos (kaip kad buvo nesenai daroma laike kietosios anglies mainierių streiko), toks ėjimas nepriveda prie geistinų pasekmių, ir todel šitokio ėjimo prie minių turite vengti. Kaip tik pasirodo progos kokioje darbo unijoje delei užėmimo vadovaujamos pozicijos, per panaudojimą bendro fronto taktikos, tai tokiomis progomis visuomet turi būt naudojamasi, mitriu būdu.

Vienas iš pačių svarbiausių Komunistų Partijos uždavinių yra kova delei galios darbo unijose, kuri tai kova, žinoma, turi būt vedama sutinkamai su Kominterno principais ir taktika, ir neturi būt leista tai kovai išsigimti į kokį beprincipinį viršininkiškų vietelių jieškojimą.

Organizuojantis ir veikiant komunistinėms frakcijoms (grupėms) darbo unijose, reikia kuo rūpestingiausiai žiūrėti, kad komunistai niekuomet neatsiskirtų (neizoliuotųsi) nuo kitų darbininkų. Judėjimai delei atskilimo bei sudarymo kitų, gretimų (paralelių) unijų—tai dalykai, kurie jokiu pavidalu neturi būt kurstomi bei skatinami.

10. Kas link partijinių frakcijų pozicijos Darbo Unijų Švietimo Lygoje, tai tos frakcijos turėtų remti pasiūlymą delei pamatinio peržiūrėjimo-pataisymo generalės programos. Partijos nariai turi suprasti, jog organizacija, kuri pašaukta apimti ne tik komunistus darbininkus, bet taip pat simpatizuojančius ir nepartijinius darbininkus, — jog tokia organizacija negali turėti ir neprivalo turėti grynai komunistinę programą. Tokia organizacija turi varyti savo darbą taip, kad jinai tikrai gaus progą vykdyti bendro fronto taktiką, tai yra, jinai turi išstatyti tam tikrą skaičių tuojautinių reikalavimų, kurie sujungtų pirmąsias eiles (avangardą) su plačiomis nepartijinėmis miniomis, o ne atstumtų tas minias.

11. Nebūtų teisinga užversti kalčią vienam ar kitam asmeniui už tai, kad Partija padarė tam tikrą skaičių klaidų savo programoj ir darbe; klaidos, tačiaus, turi būt atitaisytos, nežiūrint, kiek tas atitaisymas lėšuotų.

12. Praplėstas Plenumas Kominterno Pildomojo Komiteto pasitiki, kad visi amerikiečiai Partijos nariai sąžiningai gyvenime vykdys priimtąją rezoliuciją. Praplėstas Plenumas Kominterno Pild. Komiteto pareiškia, kad visiškas ir besąlyginis frakcijinės kovos atmetimas yra Komunistų Internacionalo reikalavimas ir kiekvienas, kuris tą reikalavimą laužo, turi laukti kuo rimčiausių sau pasekmių.

Diskusijos yra Partijai naudingos, kuomet jos tarnauja delei pasiekimo ideologinio aiškumo, Partijos pagilinimo ir sudrūtinimo ir neneša Partijai disorientacijos arba krikimo.

13. Traukimas į darbo unijas dar neorganizuotų milionų darbininkų pasilieka vienas iš svarbiausių Komunistų Partijos uždavinių. Tai yra pamatinis žingsnis linkui revoliucionizavimo Amerikos darbininkų judėjimo. Organizacinė programa turi būti — išbudavot esamąsias unijas ir remti įsikūrimą unijų tose pramonėse, kur dar nėra unijų. Svarbi fazė kampanijoj už organizavimą dar neorganizuotų turi būt nukreipta linkui panaikinimo kompaničnų unijų, su obalsiu: "Sugriaut kompaničnas unijas ir subudavot darbo unijas". Kur kompaničnose unijose masiniai dalyvauja darbininkai, mūsų draugai turi įeiti į tas organizacijas, kelti darbininkų reikalavimus ir naudot iš to kylantį judėjimą, kaipo pradinį punktą delei sukūrimo tikrų darbo unijų.

14. Partija, toliau, turi pašvęsti daugiau atydos darbui tarp juodukų. Tas darbas kasdien įgys vis didesnės ir didesnės politinės svarbos.

15. Praplėstas Plenumas Kominterno Pild. Komiteto laikosi tos nuomonės, jog žemdirbių (agraris) krizis, vėl labiau aštrėjantis, turi priverst Partiją kuo didžiausios domės kreipti į farmerių klausimą.

16. Partija turi varyti energingą kampaniją tarp proletarių moterų ir atengtis įtraukti jas į darbo unijas ir klasių kovą.

17. Didesnės domės turi būt kreipiama į subudavojimą masinės Jaun. Komun. Lygos ir Pionierių judėjimo. Ateityje Jaunųjų Darbininkų Lyga tarnaus, kaipo rezervuaras (šaltinis) išlavintų Partijai narių. Obalsis: "Turi būt Lygos vienetas, kur tik yra Partijos vienetas", tai yra teisingas obalsis, paskelbtas Darbininkų Partijos Centro Pildomojo Komiteto, ir dabar reikia daryti žingsnių, kad tą obalsį gyvenime įvykdyt. Rūpestingas užžiūrėjimas ir savitarpinis susitarimas turi būt naudojama, perkeliant Lygos narius į Partijos darbą, ypač dabartiniu laiku, kuomet Lyga tebėra silpna savo skaičiumi.

18. Praplėstas Plenumas Kominterno Pildomojo Komiteto nurodo Amerikos Komunistų Partijai baisiąją svarbą, kūrią įgyja darbininkų judėjimas (ir judėjimas delei nepriklausomybės) Pietų Amerikos šalyse. Nėra jokios abejonės, jog būsimoje kovoje delei numetimo Jungtinių Valstijų buržuazijos imperialistinio jungo, Latynų Amerikos darbininkų klasė ir valstiečiai loš baisiai svarbią rolę. Amerikos Komunistų Partija neturi būti tokia partija, kurioj interesai (bei domė) suktųsi tiktai apie save pačią, bet jinai turi tapti tokia partija, kuri suprastų, kaip iškelti klausimą proletariato vadovybės visame judėjime delei pasiliuosavimo, judėjime, kuris atkreiptas prieš Jungtinių Valstijų imperializmą. Toliau, yra būtinai reikalinga, kad Darbininkų (Komunistų) Partija laikytųsi artimiausiame kontakte (susisiekime) su darbininkų judėjimu kolonijose Kubos, Filipinų ir t.t., ir remtų jas kovoje prieš Amerikos imperializmą.

To akivaizdoje, Kominterno Pildomasis Komitetas instruktuoja Amerikos Komunistų Partijos Centro Komitetą kuo rimčiausiai domėn imti viršnurodytus uždavinius.

NEWARK, N. J.

Iš Liet. Draugiško Kliubo.

Čia gyvuoja Lietuvių Draugiškas Kliubas. Pirmais metais po susitvėrimo šio Kliubo daugiau buvo manyta ir dedama spėkų del pasekmingesnio pirmyn žengimo.

Buvo manoma, kad, laikui bėgant, Kliubas galės įsisteigti nuosavą namą, kurio Newarko progresyviam lietuviam būtinai reikia.

Bet dabar to obalsio jau nesigirdi, nes diena iš dienos sunkusis darbininkų jungas dar sunkesnis darosi, ir asmeniniai dienos reikalai mažai progos duoda rūpintis visuomenės reikalais. Nors didelių darbų Kliubas nenuveikė ir kol kas dar negalima vienok reikia pažymėti jau nuveiktus.

Pirmais metais Kliubas buvo labai susirūpinęs d. J. Perkūno likimu; buvo paaukota $15, išrinkta komisija, kuri tuos pinigus jam perduotų ir, patyrus jo skurdų gyvenimą, Kliubui raportuotų.

Į komisijos liūdną raportą daug buvo kalbėta delei d. J. P. sunkių gyvenimo sąlygų pagerinimo, bet pasirodė, kad toliau gyvenant sunku ką veikti. Būtų geistina, kad Kliubas to kankinio ir ant toliaus nepamirštų. Rodos, tame pat susirinkime buvo paaukota 10 dolerių dienraščiui "Laisvei" bylai su kunigu Petkum.

Šiais metais Kliubas dalyvavo Draugijų Sąryšyje surengimui protesto prieš Lietuvos žvėrišką valdžią, bet juodoji armija su policijos pagelba neleido masinį mitingą pasekmingai pabaigti, ir tos priežasties delei pasidarė apie 20 dol. nuostolių. Kliubui proporcija papuolė $2, bet atstovam pareiškus, kad prakalbos bus ir toliau rengiamos, tai Kliubas tam tikslui davė $5.

Paskiausiame (geg. mėn.) susirinkime buvo atsiminta ir apie Passaic'o audėjus, jau 18 savaičių stovinčius griežtos kovos lauke už didesnį kąsnį duonos ir geresnes darbo sąlygas. Tiem karžygiam paaukojo $25. Kliubas stoja už laimėjimą tos kovos, ir ateityje pribus su didesne suma pagelbon.

Kadangi Kliubas tankiai rengia balius bei išvažiavimus, tai nemažai buvo išmokama už spaudos darbus. Ir tąja proga visuomet pasinaudodavo vietinis tautininkėlis. Bet kad tapo nutėmyta, jog delei minėto masinio mitingo išardymo darbavosi su juodąja armija ir tas spaustuvininkėlis, todel nuo to sykio Kliubas spaudos darbam pasijieškos kitų spaustuvių.

Beje, 30 d. geg. Kliubas rengia puikų išvažiavimą į Northfield miškus, kur medžiai dideliais savo lapais duoda malonų pavėsį.

Korespondentas.

BADAS

Šią apysaką parašė garsus pasaulio rašytojas-novelistas **Knut Hamsun.** Tai veikalas piešiantis surūdijusį gyvenimą iš pat padugnių. Atvaizdina, kaip jaunas vyras, lankęs augštesnes mokyklas, turintis pasiryžimo ir talento rašyti, iš priežasties ekonominių trūkumų pavirsta į valkatą ir suidijotėja. Nė mokslas, nė talentas iš karčiojo gyvenimo, kaipo beturčio, jo neišgelbsti. Jo vargingo gyvenimo takai, Christianos mieste, labai žingeidūs ir daug pamokinanti. Jaunuolis ir badaudamas, vis stengiasi būti teisingu, gerbiančiu kitus ir nats save. Vienok gamta priverčia vyruką išsižadėti sąžiniškumo, etikos ir dorumo del palaikymo gyvybės. Tamė audringojo gyvenimo sūkuryje, vaikinas turi laimės ir meilėje. Dailiosios lyties figura žavėja jo sielą. Bet skurdas ir badas pakerta jo sveikatą, paverčia į ligonį, suardo nervus ir pastato pesimizmo tamsybėje, kur apie meilę jau mažai berūpi.

Pagaliaus jisai randa prieglaudą pas varguose paskendusių tamsių žmonių šeimyną. Čia jis pamato, kaip skaudžiose aplinkybėse, paniekintas dukters ir visos šeimynos neapkenčiamas, suparalyžiuotas senelis baigia savo gyvenimą. Apie tą šeimyną apysakoje užbaiga tokia: gaspadinė, senelio duktė, būdama nešča, nedatekliaus verčiama, po tėvo akių patenkina lytinį gašlumą militaristo, kuris randavoja kambarį pas ją ir gerai apmoka. Laike tos nelemtos meilės fizikinio proceso jos vyras žiūrėdamas į meilužius per rakto skylutę su pasigerėjimu juokiasi. Suparalyžiuotas tėvas tai matydamas, užgautas skaudžios paniekos numiršta.

Knyga 260 pusl., audeklo apdarais $1.00; popieros apdarais 75c. Laida "Laisvės, 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

Dr. J. J. Kaškiaučius.

42. Kaip Einasi Kvėpavimas?

Kvėpavimo procesas didžiumoje atsilieka savaimi, be žmogaus valios bei noro. Yra smegenų žemutinėj dalyj tam tyčia kvėpavimo centras, kuris ir kontroliuoja arba reguliuoja kvėpavimo dažnumą ir gilumą. Tasai centras yra labai jautrus ir greit reaguoja į angliadario (anglies dvidegio) dujų kiekį kraujo sriovėje. Jei kraujas esti taip sau, gana švarus, tai rečiau žmogus ir kvėpuoja: po 16—18 sykių į minutę. Keno kraujas užterštas labiau ir daugiau jame susidaro angliadario nuodų, tai tokis jųjų perteklis labiau erzina, jaudina ir akstina kvėpavimo smegeninį centrą. Iš čia tada eina įsakymų eilė per dirksnių plušus į krūtinės raumenis, taipgi ir į perklodo (diafragmos) raumenį — į užudangas, ir tie raumenys ima dažniau susitraukinėti; dažniau tada ir kvėpuojasi.

Yra krūtinėje ir žmogaus valiai klusnių raumenėlių, tarp šonkaulių. Jųjų pagalba žmogus sulig savo noro gali kvėpuoti giliau, kada tik apie tai užeina jam ant minties. O giliau pakvėpuoti labai naudinga, karts nuo karto, kiekvienam žmogui. Tatai greičiau kraują pravalo, plaučius pravėdina ir visą organizmą atgaivina. Labai patartina neužmiršti giliai pakvėpuoti nors po keletą sykių.

43. Kodel Bėgdamas Žmogus Greičiau Uždūsta?

Bėgant ar skubiau sunkiai dirbant, daugiau susieikvoja energijos, daugiau susidaro raumenyse ir nudėvėtų medžiagų ir angliadario dujų. Tos dujos užplūsta kraują ir pulte puola, akstina kvėpavimo centrą. Pastarasis, savo ruožtu, tuoj ima smarkesnių įsakymų siuntinėti kvėpavimo raumenims, kad jie vikriau ir skubiau darbuotusi ir valytų greičiau užteršta krauja.

Bet, ilgiau vis bėgant, raumenyse ir kraujo sriovėj tiek to angliadario susidaro kad plaučiai, nors ir gana greit plasnodami, nebesuspėja jojo tinkamai prašalinti ir kraujo pravėdinti. Todel pasidaro reikalo, griežto reikalo kvėpuoti vis greičiau ir greičiau, taip kad žmogus net ir uždūsta atsikvėpt nebegali. Čia podraug ir širdis ir kiti organai viršlaiki darbuojasi, besistengdami visi talkoje greičiau prašalinti nuovargio nuodus ir nudėvėtas medžiagas.

44. Kodel Žmogus Čiaudi?

Žmogų čiaudulys ima, kai jam kas nors staigiai suerzina nosų plėveles. Bile koks aštresnis daiktas: koks vabaliukas, dulkė, garas, aitresnės dujos, kvėpalai, šalto oro dvelkterėjimas (orvalka) sujaudina nosų plėvelėse itin jautrias kvėpavimo nervų galūnes. Iš čia tuojau šaute šauna tų nervų plušų takais į smegenis pranešimas, kad nosyse ko tai negeistino esama. Greitųjų smegenys vėl persiunčia įsakymą, kad tūla raumenų grupė krūtinėje ... susitrauktų. Tiem raumenims staigiai ir smarkiai susitraukus pasidaro čiaudulys, kuris ir išmuša laukan iš nosų erzinanti daiktą.

Vadinas, čiaudėjimas yra automatinė gamtos priemonė plaučiams ir kvėpavimo takams apsaugoti, kad ten neįsibriautų kokis pavojingas daiktas.

Gana dažnai čiaudulys yra lyg ir koks persergėjimo ženklas, kad žmogus vely išanksto apsisaugotų gresiančio pavojaus: šalin eitų iš drėgnos, šaltos vietos, iš orvalkos, vėjatraukio, iš dulkių ir t. p. Ir itin dažnai čiaudėjimu prasideda ir šaltis, nosų sloga arba kitokia persišaldymo pasekmė.

Žinoma, ne kiekvienas sučiaudėjimas reiškia būtinai jau ir nusišaldymą, jei nosų plėves ir pakutena staigesnė orvalka. Bet, žmogui įšilusiam, sukaitusiam sučiaudėjus, patartina greičiau pasitraukti iš vėsios vietos ir užsimesti šiltesniu rūbu, kolei kūno paviršiaus drėgmė bei prakaitas po trupučiuką apdžius ir neatvėsins taip staigiai tūlų kūno dalių.

Ne pro šalį bus patėmyti kad žmogus kartais čiaudi, dar gi ir staigiai vaiskesnėn švieson išėjęs. Šitoks čiaudėjimas paeina nuo staigaus suerzinimo akių ir akių apvalkalų, o ne nosų plėvių. Staigi smarkesnė šviesa užgauna akis, ir tokis užgavimas bendro tam tikro nervo šakomis pereino į nosų plėves, o jau iš čia, savo ruožtu, toji žinia nulekia į krūtinės raumenų smegeninį centrą, kuriam įsakius, tie raumenys trūkteri ir padaro čiaudulį. Matot, yra tam tikras nervas, kurio viena šaka eina į akis, o kita į nosis, ir per tas šakas smarkesni įspūdžiai persiveda iš vienos vietos kiton.

PHILADELPHIA, PA.

DAUG YRA BEDARBIŲ

Netekus man darbo, pasidarė lyg ir nesmagu. Manau sau, kaip čia bus, kur čia reikės susirasti darbą? Visų pirma, puolė mintis į galvą, kad reikia nusipirkti amerikonišką laikraštį, kur ir surasiu pajieškojimų darbininkų į darbą. Nusipirkus laikraštį, teisybė, suradau pusėtinai daug apgarsinimų, iš kurių galima buvo pasirinkti, nes buvo ir tokių darbų, kuriuos aš moku. Na, ir kuomet suradau tiek daug reikalavimų laikraštyj, tai visas mano liūdėsis išnyko. Sakau, ko gi čia ir nusiminti? Bile tik darbą gausiu, tai ir viskas bus gerai. Neturėjau visai mintyj, kad gausiu gerą darbą ir daug uždirbsiu, bet maniau, kad bile tik galėčiau šiaip taip pragyvent, kaip kad kiti darbininkai.

Vieną rytą pasiėmiau visus tuos apgarsinimus iš laikraščio ir manau sau, kad gausiu ne vieną darbą, bet kelis. Pirmiausia nuvažiavau pas tą dirbtuvę, kuri buvo man arčiausia, kad būtų patogiau nuvykti į darbą. Rodos, gana anksti nuvykau pas dirbtuvę, pusantros valandos pirma, negu priiminėja darbininkus į darbą. Vienok pas dirbtuvės ofisą ir viduj tiek buvo darbininkų prisikimšę, kad negalima buvo jokiu būdu įeit į vidų. Baisiai ilgai reikėjo laukti, kol atėjo boselis, kuris priima darbininkus. Bet kuomet atėjo boselis, tai pasidarė, apsaugok Jackau, toks baisus grūdimasis darbininkų, kad tik arčiau prisigrūsti ir gauti greičiau darbą. Boselis, pasižiūrėjęs į minią bedarbių, nusišypsojo ir pasišaukė apie penkis juodukus, kuriuos ir priėmė. Mat, juodukai esą nuolaidesni ir sutinką dirbti už mažesnes algas, negu baltieji. Boselis, paėmęs tuos kelis darbininkus, pasakė, kad jam daugiau nereikia.

Taip ir išsiskirstėm kas sau, nieko nelaimėję.

Nors jau buvo vėlokas laikas, vienok nukiūtinau greitai ir pas kitas dvi dirbtuves. Bet čia irgi buvo tas pats reginys, tik su tuo skirtumėliu, jog pas pirmąją bosas pasakė, kad jau jam daugiau nereikia darbininkų, o pas šias dvi kitas dirbtuves pastovėjus po porą valandų taip ir parkiūtinau sau nusiminęs namo, apie ketvirtą valandą po pietų.

Namo pargrįžęs jaučiausi baisiai nusiminęs, kad negavau darbo ir nežinau, kada aš jį gausiu. Mat, jei nori gauti darbą, kur reikalauja darbininkų, tai turi turėti toj dirbtuvėj gerą pažįstamą darbininką, kuris būtų gerai žinomas ir boseliui; o kitaip tai gali sau sveikas vaikščiot nuo dirbtuvės prie dirbtuvės per dienų dienas.

Bedarbis.

Drauge, Dirbi Revoliucinį Darbą, Remdamas Savo Spaudą.

SKAITYKIT IR PLATINKIT DIENRAŠTĮ "LAISVĘ"

Tel. Stagg 4697

Negirdēta Naujiena!

Didelis pavasarinis išpardavimas Vyriškų ir Vaikų Drabužių.

Vyriški overkotai vertės $25, parsiduoda po $12; vertės $30—parsiduoda po $15; vertės $45—parsiduoda po $25; Vyriški tapkočiai vertės $28—parsiduoda po $14; vertės $30—parsiduoda po $18. Vyriški siutai vertės $25—parsiduoda už $16; vertės $30—parsiduoda po $18.50; vertės $35—parsiduoda už $22.50. Vaikų siutai siekianti iki $20 —parsiduoda po $10 ir augščiau. Taipgi nupigintos kainos ant staliuotų siutų ir materijų. Todel nepraleiskite progos, nes tas išpardavimas nesitęs ilgai. Delei persitikrinimo ateikite.

AMERIKOS LIETUVIŲ DRABUŽIŲ BENDROVĖ
(A. L. Clothing Co.)
216 MANHATTAN AVENUE
Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŲ TECHNIKOS, AUTOMOBILIŲ

MOKYKLA IR DIRBTUVĖ

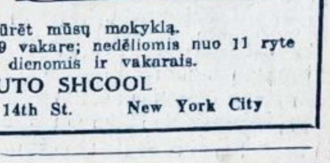

Geriausiai įrengtoj vietoj. Praktikos pamokos išardyt, sutaisyt ir sudėt visokius motorus; apie elektrą, važiavimą ant visokių kainų mašinų ir ant Fordų. Pilnas kursas šoferio-mechaniko lietuvių ir anglų kalboj. Veda visiem žinomas ir per 15 metų prityręs Inspektorius L. TIKNEVIČIUS

Garantuojame laisnį ir diplomą. Pajieškome darbo. Ateikite apžiūrėt mūsų mokyklą.

Mokykla atdara nuo 9 ryte iki 9 vakare; nedėliomis nuo 11 ryte iki 3 po pietų. Klesos dienomis ir vakarais.

NEW YORK AUTO SHCOOL

228—2nd Avenue Kampas 14th St. New York City

AR ŽINOTE, DRAUGAI

Kad rūkydami NAUJOKŲ BROLIŲ padarytus cigarus visi džiaugiasi, nes yra gardūs rūkyti, puikiai dega ir dūmas taip kvepia jog visiems patinka todel, kad padaryti iš geriausio tabako. Visi inteligentai ir darbo žmonėjuos rūko! Restauracijose, kliubuose, štoruose, pas barberius ir visose lietuviškose užeigose reikalaukite ir rūkykite po vardu JONO—JOHN'S CIGARĄ arba PETRO bei VYTAUTO. Tėmykite, kad būtų vardas ir paveikslas ant bakso, o rūkysi ir džiaugsies. Į kitus miestus siuntinėjame paštu

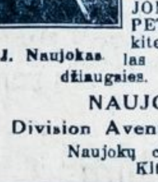
J. Naujokas

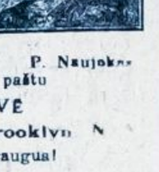
P. Naujokas

NAUJOKŲ CIGARŲ DIRBTUVĖ

267 Division Avenue, Brooklyn, N

Naujokų cigarai geri, verta paremti draugus! Kituose miestuose reik Agentų!

VYRIŠKŲ DRAPANŲ KRAUTUVĖ

Užlaikau drapanas geriausių kompanijų. Skrybėles, kepures vyrams ir vaikams. Padarau nuo lietaus apsiaustus (rainkotus) vyrams, moterims ir vaikams.

Prašau Tamstą reikale atsilankyti, o būsite pilnai užganėdintas

S. PAUŽA

131 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

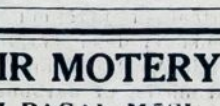

SERGANTI VYRAI IR MOTERYS

PASEKMINGAI IŠGYDOMI PAGAL MŪSŲ GYDYMO BŪDO.

Nepaisant kaip pavojinga liga ir kaip senai kenti, aš galiu pagelbėti.

MANO GYDYMAS SUTEIKIA PASEKMES įvairiuose apsireiškimuose ligų—Nervų, Odos, Kraujo Nevalumo, Odos Sugedimo, Chroniškų Skaudulių, Abelno Nervų Silpnumo, Jaknų, Šlapinimosi Nesmagumų, Reumatizmo, Hemerhoido ir visų kitokių ligų. Ar davei egzaminuoti savo kraują ir ar žinai teisingą padėtį? X-Ray; kraujas tiriamas Wasserman'o sistema ir vaistais. Teisingas tyrinėjimas ir gydymas.

UŽMOKESTIS PRIEINAMA IR SYKIU SUTEIKIAMAS mano ypatiškas patarimas kiekvienam atsilankiusiam, nes prie kiekvieno paciento būnu ypatiškai.

KALBAME LIETUVIŠKAI.

Patarimas ir Egzaminavimas Dykai

Kasdien nuo 9 iki 8 val. vakare
Nedėliomis nuo 9 ryto iki 4 p. p.

DR. ZINS

25 METŲ SPECIALISTAS

110 East 16th St., New York, N. Y.

Tarp 4th Ave. ir Irving Place

Lėkė Kaip Sakalas, Nutūpė Kaip Višta

Delei laiko stokos, truputį užvilkau su atsakymu į Butkų Juzės (p. Butkaus) straipsnį **"Ir man nepatinka"** ("L." No. 91) ir d. Balsio "kritiką" **"Apie mus pačius"** ("L." N92). Tai kai kurie draugai jau ir sako: "E! kai gerai užvažiavo, tai ir tyli"! Tačiaus ne delei to atsakau į tuos du straipsniu, kad patenkinti tuos draugus. Juose pakelta keli klausimai, į kuriuos reikia atsakyti.

Ponas Butkus, arba Butkų Juzė, arba Jurgis, arba Jurginas, arba Minius ir tt. (jis save vadina "daktaru" ir prie kiekvieno slapyvardžio prikabina šitą titulą), labai užpyko ant manęs, kam aš, perskaitęs jo atsakymą į d. Šolomskio kritiką, pasakiau ("L." No. 72):

"Kas liečia mane, tai aš manau, kad mes turėsime skirtis su Butkų Juze".

Nurodžiau trumpoje sutraukoje ir priežastis, kodel, mano supratimu, mes turėsime su tuo žmogum skirtis. Štai tos priežastys:

(a) Jis (p. Butkus) jau kelius sykius "Laisvėje" apsiversdamas gyrėsi, kokius augštus mokslu jis ėjęs. ("L." No. 9 sako: "Universiteto mokslus esu aš Maskvos, Berlyno ir Jenos universitetuose išėjęs). Po tam vėl kvolijasi, kad beveik visą gyvenimą buvęs "batsiuviu", o dabar esąs "bravaro proletaru". Tuogi tarpu darbininką-komunistą Šolomskį prilygina prie gyvulio. Sako:

"Apie poeziją, meną, neisiu su juo aiškintis. **Tai būtų tas pats, ką su tam tikru gyvuliu apie astronomiją kalbėtis.**"

Vadinasi, "daktarui" kalbėtis su d. Šolomskiu, kuris jau daug metų aktyviai dalyvauja revoliuciniam darbininkų judėjime ir priklauso prie Darb. Partijos, — kalbėtis su Šolomskiu, tai tas pats, kaip "su tam tikru gyvuliu"!

Dirbęs Darbininkų Priešams

(b) Ponas Butkus prisipažino, jog jis dirbo darbininkų priešams todel, kad jie jam duonutės davė. Jis pasakė ("L." No. 71):

"Kad aš bendradarbiavau (redakcijoj dirbau) svetimos man srovės spaudoje, tai tam pačiam — kad reikėjo gyventi... Visaip kartais verstis prisieina..."

Vadinasi, jis savo talentą, savo energiją ir savo literatinius gabumus ir, be abejonės, savo titulą, buvo pardavęs priešams už dolerį. Mano supratimu, komunistams nepakeliui su tokiais inteligentais, kurie už dolerį parsiduoda darbininkų priešams.

(c) Butkus bandė nuduoti revoliucionierių, tikėdamas, kad jo praeities darbų niekas nepatirs, bet pasirodė, kad jis juomi niekados nebuvo. Bandė susivynioti į raudonąją vėliavą, bet nepavyko. "Laisvės" 9 num. jis gyrėsi:

"Juk nei tas mano 15-kos metų literatinis bei visuomeninis darbas, kur Raudonoji Kovos Vėliava kviečia" ir tt., "neturi kokios nors svarbios reikšmės".

"Laisvės" 54 num. vėl giriasi:

"Tarp ko kito, **esu revoliucinis poetas ir rašytojas.** Tuo keliu eiti man geriau vyksta. Klasių kovos šuksnys per 15 metų mano kad ir menkučio literatūrinio darbo — į mano kraują yra jaugęs. Ir aš Raudonajai Darbo Vėliavai tik draugas galiu būti."

Ir vėl: "O aš šiuo atvėju esu linksmas, kad mano praeities darbai nebuvo kokiais nors mane pažeminančiais."

Na, o "Laisvės" 71 num. prispirtas prie sienos, jau prisipažįsta, kad už rublį dirbo darbininkų priešams bei, kaip jis pats sako, "svetimos man srovės spaudoje".

To man užteko, kad isitikinti, jog Butkų Juzė nesako teisybės, jog jo "15-kos metų darbas" po "raudonaja vėliava" yra blofas. Dabar šita mano išvada dar daugiau pasitvirtino. Drg. Šolomskas "Laisvės" 102 numeryje išspausdino Butkaus laišką, rašytą 1923 metais tūlai ypatai Amerikoje, kuriame, tarp kitko, jis pasisako: **"Bet nesu komunistas. Ilgą laiką būdamas Rusijoje, pergerai jų komunizmą ir klaidas pažinau."** Vadinasi, būdamas Rusijoje, ponas Butkus buvo komunistų priešų liogeryje. Pagaliaus jis pats ten pasisako, kad esąs **"socialistas liaudininkas arba kairysis socialistas revoliucionierius."**

O mes žinome, kur nuvažiavo "kairieji socialistai revoliucionieriai", būtent į kontrrevoliucionierių liogerį.

Matote, komunistai jam perprasti. Jis nenori jų komunizmo. Jis neklaidingas, o komunistai daro klaidas! Tai tipiškas feikerio pamokslas apie komunistus.

Nepamirškite, kad šitaip kalba ne koks nors paprastas darbininkas bei inteligentas, bet "daktaras", "universiteto mokslus išėjęs Maskvos, Berlyno ir Jenos universitetuose" "revoliucinis poetas ir rašytojas", "dirbęs 15-ką metų po raudonąja vėliava" ir t.t.

Jo Poezija.

(d) Butkaus poezija nieko bendro neturi su darbininkais. 1921-22 metais jisai prašo Kristaus ir Marijos, kad šie išdžiovintų ašaras nuo šio žemės paviršiaus, o 1926 metais atsisveikina su Kristum ir Marija ir jau eina stačiai prie paties dievo (žiur. "T" No. 3). Klausykite:

Jei turi, Dieve, Tu širdį—
tai mylėk žemės sūnus."

Tokia poezija ne tik kad nešviečia darbininkus, bet dar nuodija jų protą. Nežiūrint to, Butkus dar ir dabar (žiūr. "L." No. 91) prisimygęs tvirtina, jog jis tikinčius žmones "apšviesiąs" "šventosios traicės" (Kristaus, Marijos ir dievo) pagelba", o burtuose paskendusius žmones atkratysiąs nuo burtų tų pačių burtų pagelba! (Beje, tam karštai pritaria ir d. Balsys.)

Nepasirodė su Darbais

(e) Kelius mėnesius būdamas Amerikoje ir bendradarbiaudamas "Laisvėje", Butkus neparašė nė vieno darbininkiško straipsnelio. Perdėm pasigyrimai, savęs garbinimai, titulavimasis, "redakcijai laiškai", "kritika"! Jis turėjo progą pasirodyti darbais, kad yra "revoliucinis poetas ir rašytojas", bet nė per nago juodymą nepasirodė.

(f) Pasirodė, kad Butkus visą svietą "kritikuoja" (geriau, kolioja) ne todel, kad yra reikalas, bet todel, kad jis "turi ką nors kritikuoti". Šioje srityje jis pats save prilygina prie kiaulės. Ve ką jis sako (žiūrėk "L." No. 34):

"Bet ką jūs man padarysite, kad man atrodo, jog kritika toks pat amatas, kaip tam mekanikui motoras išgriauti ir vėl sustatyti. O be mekanikų šiandien negalima apsieiti. Lygiai taip pat ir su kritika...

"O pagaliau ir į kritiką esu taip įpratęs, **kaip ta kiaulė į bulbes,** kunigas į poterius bei gaspadinę arba Lietuvos žvalgyba nekaltų žmonių plakimą."

Ponas Butkus žiūri į kritiką kaipo į mekaniko amatą! Kaip ta kiaulė lenda į daržą bulves knist, taip jis lenda visus kritikuot, ar reikia, ar nereikia. Blogiau jau ir būt negali. Komunistams nereikia tokių kritikų, kurie kritikuoja su tuo patim tikslu, kaip ir kiaulė kad lenda į bulvių daržą.

Žinodamas tiek apie p. Butkų, aš priėjau prie išvados, jog mums veikiausia prisieis su juo skirtis, t. y., neleist toliau teršti mūsų laikraščių špaltas savęs pasigyrimais ir koliojimais mūsų draugų, kurie yra veiklūs mūsų judėjime. Dabar dar tvirčiau įsitikinau, kad su juo mums nepakeliui, kol jis savo darbais neparodys, jog yra vertas būti eilėse revoliucinių darbininkų.

Komunistai ir Inteligentai

Ponas Butkus savo straipsnyje ("L." No. 91) bando įkalbėt svietui, kad aš būk esąs priešingas inteligentams. Girdi: "Yra, mat, A. Bimba, dar vienas kitas—ir užtenka." Nieko panašaus, gerbiamasai. Aš nesu priešingas tokiems inteligentams, kurie ateina į revoliucinį judėjimą su tuo tikslu, kad padėt tam judėjimui, kad dalyvaut jame, o ne išnaudot jį bei teršt jį. Esu griežtai priešingas tokiems inteligentams, kurie prie kiekvienos progos prikiša, kad jie baigė "Maskvos, Berlyno ir Jenos universitetų mokslus", kurie savo "daktarą" sega ir prie slapyvardžių, kurie giriasi, kad jie "15-ką metų dirbo po raudonąja vėliava", o pasirodo, kad jie tenai visai nebuvo, ir kurie dirba priešų liogeryje todel, kad, mat, "kartais visaip prisieina verstis".

Vėl Maišo Savo Pėdas

Ir vėl mūsų "filosofijos daktaras" bando sumaišyti savo pėdas. Kaip jau minėjau, "L." No. 71-mam jis sakė dirbęs darbininkų priešų liogeryje todel, "kad reikėjo gyventi" ir kad "visaip kartais prisieina verstis". Vadinasi, dirbo todel, kad ten gavo apmokėti. Betgi "L." No. 91-mam jis jau ve ką gieda:

"A. Bimba labai smerkia mane už tai, kad aš bendradarbiavau (spaudoje dirbau) svetimos man srovės laikraštijoje. Jei jis yra nuoseklus komunistas, tai turėtų žinoti, kad įvairių šalių (ypač pavergtųjų) komunistai ir kiti revoliuciniai kovotojai kartkartėmis išneša nutarimus, jog reikia skverbtis į visokias galimas įstaigas, kur galėtų savo pusėn žmonių patraukti... Ar Bimbai tai nežinoma?"

(Tąsa ant 5-to pusl.)

BOSTONAS IR APIELINKĖ

SOUTH BOSTON

Pastabos

ALDLD 2 kuopos knygius d. J. Petrika šiais metais labai pasekmingai platina literatūrą. Ne tik So. Bostone jis pardavinėja knygas ir brošiuraites, bet dar nuvažiuoja ant parengimų, kaip tai į Brightoną, Cambridge'ių, Lynną ir kitas artimas kolonijas ir parduoda nemažai literatūros, tai labai puiku.

-:- -:- -:-

"Laisvės" choras po vadovyste d. E. J. Sugario pradėjo mokintis operetę "Sylvia". Manoma sulošti rudenį, kaip tik oras atvės.

Šiuo tarpu "Laisvės" chore randasi nemažai dainininkų ir visi lankosi ant pamokų.

Daugumas nesenai iš Lietuvos atvažiavusių merginų atėjo prie choro dainuoti ir dar daugiau žada ateiti.

-:- -:- -:-

Drg. A. Valaitis aplaikęs blanką rinkimui aukų del Passaic'o streikierių surinko apie $8 ir pasiuntė. Po to paėmė vieną tikietų knygutę ($12 vertės), ir aną vakarą sakėsi jau baigiąs visus tikietus išparduoti. Reiškia, jis vienas surinko aukų apie $20 kovojantiems darbininkams. O jei visi būtų taip pasidarbavę, tai Passaic'o streikieriai būtų aplaikę gerą paramą.

-:- -:- -:-

Amerikos Darbininkų Partija jau persiorganizavo ant industrijinių pamatų ir pradeda veikti normališkai. Kai kurios grupės mažiau veikia, bet kitos daro didelį progresą ir atlieka svarbius darbus.

Greitu laiku visos grupės gal tikrai gerai pradės veikti.

Distriktas laiks nuo laiko išleidžia lapelį, kuriame gvildenama įvairūs ekonominiai ir politiniai dienos klausimai. Tas lapelis būna platinamas dirbtuvėse, susirinkimuose, parengimuose ir visur, kur tik randasi darbininkų.

-:- -:- -:-

Svarbus Susirinkimas

ALDLD 2 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks seredos vakare, 26 d. gegužės, Lietuvių Pil. Kliubo svetainėj, 376 Broadway, So. Boston.

Visi nariai ir narės būtinai turi dalyvauti šiame susirinkime, nes bus plačiai apkalbama mūsų Apskričio agitacijos mėnesio reikalai, kuris yra nutarta laikyti liepos mėnesyj. Taipgi bus renkamos komisijos peržiūrėti visus raportus ir bilas atsibuvusio d. Bimbos maršruto ir "Laisvės" koncertų maršruto. Daugumas narių dar neatsiėmė knygos "Klasių Kovos Istorija Amerikoje".

A. P. T.

Telefonas Stagg 9105

Dr. A. Petrika

LIETUVIS DENTISTAS
X-Spindulių diagnoza
221 SOUTH 4th STREET
BROOKLYN, N. Y
Priešais "Bridge Plaza"
Valandos: 10—12 prieš piet
2—8 po piet
Ketvergais ir subatom iki 6 v.
Penktadieniais ir sekmadieniais
tik sulyg sutarties

DR. M. MAISEL
(Iš Vilniaus)
Per daugelį metų
SPECIALISTAS
Gydo **aštrias** ir **užsisenėjusias ligas vyrų** ir **moterų,** taip pat **skūros** ir **kraujo ligas.**
136 East 17th Street
(tarpe 3rd Ave. ir Irving Place
New Yorke
Ofiso valandos 10-1; 4-8 vakarais.
Nedėliomis 10-12 dieną.

LIETUVIŠKA
BARZDASKUTYKLA
ir
BEAUTY PARLOR
Specialistas ant Permanent Wave

Nestle Lanoil ar Curculine
Naujas Išradimas
Tik šių metų
ANTHONY MOLLYN
Tel. Stagg 7304
463 Lorimer Street
(Kampas Grand St.)
BROOKLYN, N. Y.

Tel. Greenpoint 2320
J. GARŠVA

GRABORIUS UNDER
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Išbalzamuoja ir laidoja numirusiu ant visokių kapinių
Parsamdo automobilius ir karieta veselijoms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams
231 Bedford Avenue
Brooklyn, N. Y.
264 Front Street
C. Brooklyn, N. Y.

TORAH
TONIKAS IŠ ŠAKNŲ IR ŽOLELIŲ
Atsargiai sutaisytas, mišinys, turintis skanaus gėrimo ir drauge mediciniškas ypatybes. Pagelbsti grumuliavimui ir suteikia padrūtinantį miegą.
Daromas iš 17 skirtingų šaknų, žolių ir žievių
Taipgi išdirbame visokios rūšies minkštus gėrimus
NATIONAL BOTTLING TORAH CO., Inc.
Tel. University 4111
86-88 Windsor Street, Cambridge
Brockton skyriaus tel. 2325-R

VISŲ ATYDAI
Šiuomi pranešu visiems viengentčiams, kad aš atidariau naują ir moderniška valgyklą, kurioj gaminame amerikoniškus ir lietuviškus valgius. Taipgi patarnaujame kuo mandagiausiai Kainos prieinamos. Kviečiame visus atsilankyti.
CYPRESS HILLS RESTAURANT
OSVALD KIBURIS
948 Jamaica Ave.
Brooklyn, N. Y.
Tel. Cypress 4672
Rezidencijos Tel Virginia 7516

PAS MACYS BROTHERS FURNITURE CO.

Naujosios mados amerikoniški fornišiai—Didelis pasirinkimas
Stebėtinai pigiai parsiduoda!
Visokiausi namams rakandai
Nepaprastai žemos kainos
Rakandų setai valgomam kambariui, miegamajam ir gyvenamajam kambariui, pusryčiams, virtuvei ir kiekvienam kambariui jusų namuose

Parsiduoda ant lengviausių išmokėjimų
MACYS BROS. FURNITURE CO
198—200 GRAND ST.
Tarp Driggs ir Bedford Avenue
BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: Greenpoint 2372
Biznio valandos:
nuo 7:30 ryte iki 8 vakare
Subatomis
nuo 7:30 ryte iki 10 vakare
Uždyka pristatoma į bile dalį miesto bei priemiesčius.

Kas Perka OVER GLOBE čeverykus?

OVER GLOBE PAT. SHOE

150,000 porų tapo padaryta ir parduota nuo pradžios šių metų iki Balandžio pabaigos

Šiais metais tuo pačiu laiku produkcija pakilo ant 40,000 porų

Mums nežinoma kiek lietuvių visuomenė perka ir dėvi OVER GLOBE čeverykus, bet aiškūs rekordai rodo, kad tiek daug jų yra padaryta ir parduota vos tik keliose valstijose, būtent: Naujoje Anglijoje, New Yorko, New Jersey, Pennsylvania, Ohio, Michigano ir Illinois. Daug parsiduoda Chicagos mieste.

OVER GLOBE yra labai pritaikinti dėvėjimui, pilnai patyrusių autuvų dirbtuvėse darbininkų rankomis išdirbti. Dirbtuvė palaiko vien tiktai geriausius darbininkus ir apmoka geras algas, sulyg unijos reikalavimą.

Materiolas vartojamas geriausios rūšies. Bet pirkėjams kaina, pagal čeverykų vertę, yra labai žemos ir visiems prieinamos. Tai visa vertė OVER GLOBE išdirbystės pasisekimo.

OVER GLOBE čeverykų pardavimo lėšos yra suvis mažos. Dirbtuvė, vietoj daryti lėšas jieškant rinkų Europoje, pietų bei vidujinėse Amerikos valstybėse, arba vakarinėse Indijose, tuos pinigus paskiria pagerinimui Over Globe čeverykų. Rezultatas to visko priverčia dirbti viršlaikius, kad išpildžius užsakymus laike

Sandėliai (wholesales) ir krautvininkai, kurie pradėjo pirkti OVER GLOBE čeverykus, jau kitur neperka, kaip tiktai iš Bridgewater Darbininkų Ko-operatyvės Draugovės.

Del ko jie taip daro, tai atsakymas aiškus: pirkdami OVER GLOBE čeverykus gauna 100 procentų vertės tavorą už kiekvieną užmokėtą dolerį.

Lietuvių visuomenei patartina reikalauti **Over Globe čeverykų.** Vaizbaženklis (Over Globe Shoes) yra ant skrynutės (carton) ant pado ir viduje. Taipgi Boot & Shoe Workers' Union antspauda iš vidaus su numeriu "170." Čeverykai be minėtų antspaudų neužtikriname, kad tai Overglobe dirbtuvėje dirbti.

Over Globe išdirbėjų savininkai (dalininkai) būtinai turėtų reikalauti Over Globe kiekvienoje krautuvėje, tuomi pagelbėtume kitiems darbininkams įsigyti gerus čeverykus.

Atsitikime, kur krautuvninkai atsisakytų duoti, jų reikalaukite tiesiog iš dirbtuvės. Taipgi dirbtuvė laiko gatavų del greito išpildymo užsakymo.

Draugovės antrašas:
BRIDGEWATER WORKERS CO-OPERATIVE ASS'N
42 SPRING STREET BRIDGEWATER, MASS

LĖKĖ KAIP SAKALAS, NUTŪPĖ KAIP VIŠTA

(Tąsa nuo 4-to pusl.)

Taip, Bimbai tas puikiai žinoma, bet tas nieko bendro neturi su Butkum, kuris niekados nėra buvęs komunistu.

Supraskite, p. Butkus dirbo priešų laikraščiams su tuo tikslu, kad "savo pusėn patraukti žmonių". Nori, kad atsirastų lengvatikių, kurie padarytų išvadą iš šio pasakymo, jog jį ten dirbti nusiuntė Lietuvos komunistai! O kur dingo anas pasakymas, kad jūs dirbote priešams todel, jog "reikia gyventi" ir "visaip verstis"?

Juo toliau, tuo daugiau prieštaravimų pas Butkų atsiranda. Kitaip ir būti negali, kuomet žmogus bando nuduoti revoliucionierių, tokiuo nebūdamas.

Tik Prijaučiąs Komunistams

Dar apie "raudonąją vėliavą". Kuomet p. Butkus pasigyrė, kad jis "15-ką metų dirbo, kur raudonoji kovos vėliava kviečia", tai ištikrųjų atrodė, jog jis yra komunistas, bolševikas. Tiek metų revoliucinio darbo, tai ne žertas! Bet biskis po biskio pradėjo kilti aikštėn teisybė apie Butkų, pasirodė, kad jis tik giriasi. Tai dabar, "L." No. 91-mam, jau ir jis pats prisipažįsta, kad jis dar tik eina prie bolševikų. Ve ką jis sako:

"Koks jūsų tikslas norėti pilnai prijaučiantį jums žmogų, kuris gali šiaip taip ir plunksną valdyti ir turi šiokio tokio prasilavinimo, išstumti į jūsų priešininkų eiles?"

Vadinasi, "15-kos metų darbas po raudonaja vėliava" subyrėjo ir iš p. Butkaus pasiliko tiktai "prijaučiantis komunistams žmogus". Tas, žinoma, gerai, bet tai kokiems galams reikėjo iš sykio veidmainiauti ir girtis su "15-kos metų revoliucinių darbu"? Tie, kurie tiek metų išdirbo ten, kur raudonoji kovos vėliava kviečia, yra komunistai, o ne tik prijaučianti komunistams žmonės. Iš to aišku, kad p. B. neteisybę sakė, girdamasis su ta "15-ka metų". O neteisingų žmonių komunistai labai nemėgsta. Jie saugojasi tokių žmonių.

Nevykęs Išsisukinėjimas

Toliau Butkus giriasi, kad dabar jis esąs "bravoro darbininku". Jis sakosi, kad jis gali būti viskas. Girdi, "aš kad noriu, galiu būti batsiuviu, laukų darbininku, gimnazijos mokytoju, lektoriu, rašytoju, poetu, menininku, alaus bravoro darbininku", ir, žinoma, "daktaru" ir "filosofu". Taip, viskuo, bet tik, kol kas, ne komunistu, ne revoliucionierium. Tą aš ir nurodžiau. Bet kuomet Butkus bandė nuduoti revoliucionierių, kuomet jis tuo nebuvo ir nėra, tai ir iškilo ginčai.

Tas nuolatinis kaišiojimas, kad jis yra "alaus bravoro darbininku", Butkaus pozicijos nepataiso. Daug yra darbininkų, kurie dirba kontr-revoliucinį darbą. Vieni tai dirba iš nežinojimo, kiti parsidavę už dolerį. Tik todel, kad jis yra darbininkas, dar nepateisina jo blogų darbų. Be to, yra tokių atsitikimų, kad "daktaras" bei "filosofas", bei "Maskvos, Berlyno ir Jenos universitetus perėjęs" iš prievartos būna darbininku. Be galo daug buvusių rusų "universitetninkų" šiandien New Yorke prie stalų patarnauja.

Sakau, be reikalo p. Butkus kaišioja savo "aš viskuo galiu būti". Tankiai išeina taip, kad iš "visko" neišeina nieko. Gerai. kad dirbi "alaus bravore". Gal biskį primirši savo "daktarystę" ir "filosofiją", išgaruos didžiuma "Maskvos, Berlyno ir Jenos universitetų" kvailysčių, tuomet biskį surimtėsi, pamatysi savo klaidas, prisipažinsi, jog revoliucinis literatas negali dirbti priešams tik todel, kad "gyventi reikia", ir gal būt, laikui bėgant, virsi geru revoliuciniu kovotoju. Aš nesakau, jog tas negalima.

"Atžalos" ir "Švyturys"

Ponas Butkus važiuoja iš peties visam mūsų judėjimui už išleidimą "Atžalų" ir "Švyturio". Sako:

"Jūs gi, darbininkų, kurie nepripažįsta dievo, pinigais išleidote 'Atžalas' ir 'Švyturį' ir tuo du leidiniu pavadinote proletarine poezija, kur pilna yra 'maldų, poterių, dievų'."

Kiek čia keršto ant viso judėjimo! "Jūs gi, darbininkų pinigais" ir tt. Kas "jūs"? Supraskite, lietuviai komunistai. Purvindamas mane, ponas Butkus rieškučią purvų bando užmesti ir ant viso komunistinio judėjimo.

Dabar kas liečia "Atžalas" ir "Švyturį". Pirmąjį veikalą redagavo ponas Baltrušaitis, kuris niekados nebuvo tikru komunistu, o dabar virto griežčiausiu komunistų priešu. Kiti draugai nežinojo ir negalėjo žinoti, kas tame veikale yra. Jie pasitikėjo Baltrušaičiu ir, žinoma, padarė klaidą. Už tai dabar su panašiais fruktais jie yra atsargesni.

"Švyturį", tiesa, išleido ALDLD. Jame yra gerų eilių, bet esama ir šiukšlių, panašių toms, kokiomis Butkų Juzė maitina darbininkus. Kuomet Draugijos komitetas nutarė išleisti tą veikalą, tai turėjo mintyje, kad visos šiukšlės bus iššluotos. Bet pasirodo, kad "Švyturio" redaktorius, d. Tauras, to pilnai nepadarė. Tai jo klaida. Bet už tai kaltinti visą judėjimą ir tyčiotis iš jo, šlykščiai primetinėti jam eikvojimą darbininkų pinigų, gali tiktai toks "filosofas", kaip p. Butkus. Tai viena, antra — dar tas anaiptol nereiškia, kad mes nebegalime kritikuoti Butkaus nedarbininkiškos poezijos ir jo bandymų pasislėpti po raudonaja vėliava, tik todel, kad "Švyturyj" įdėtos kelios eilės su "dievais ir poteriais". Vienas blogas nepateisina kito blogo. "Švyturio" "poteriais" negalima išteisinti Butkų Juzės "poterių". Man atrodo, kad p. Butkus visai ne vietoje pakišo "Atžalas" ir "Švyturį", vietoje apginti savo eiles ir savo politinę poziciją.

"Bezgramotnumas"

Pagaliaus p. Butkus primeta man "bezgramotnumą". Girdi, "Bimbai reikia kalbos pramokti". Kaipo komunistas, esu paskutinis, kuris atsisakytų mokintis arba kalbžinystėje, arba kitokioj kokioj srityje. Priežodis sako: "Amžių gyvenk, amžių mokinkis".

Bet p. Butkus turėtų būt paskutinis siųst kitus kalbos mokintis. Man rodosi, kad jisai tame klausime labai šlubuoja. Štai tik keletas pavyzdžių, praeinant pro šalį paimtų iš Butkaus raštų.

"L." No. 71 jis rašo:

"Rašysiu tada ant lubų, nes socialdemokratuose, tautininkuose, klerikaluose nerašinėsiu..."

Du sakiniai ir dvi klaidos. Viena — niekas niekados ant lubų nerašė ir negali rašyti, nebent toks "filosofijos daktaras", kuris turi kuo greičiausia eiti pas tikrą daktarą. Kita — niekas niekados nerašė, nerašo ir negali rašyti "socialdemokratuose, tautininkuose, klerikaluose". Galima rašinėti socialdemokratų laikraščiuose, bet ne socialdemokratuose.

Prirašęs "ant lubų", Butkus sako: "ir krausiu į savo dėžę." Matote, jis lubas sudės "į savo dėžę"! Tai bent dėžė!

"L." No. 7 savo "poezijoje" "Nauji Metai" Butkus nurodo, kaip baisiai šalta. Sako: "Medžiai nuo speigo pykši, sproginėja..." Net baisu!

Kiek toliau: "lėtai, tarsi nesuprasdamos tų žodžių reikšmės, šnabždėjo **sniegu pridengtos gėlės**..."

Ištikrųjų navatnos tos "gėlės," kad jos nenušalo, kada medžiai nuo speigo pyškėjo!

Tai "kalbžinystės" modelis! Na, ir toks kalbos "žinovas" nesisarmatina kitus kalbos mokint.

Tai jau nebepirmas siunčia komunistus mokintis kalbos. Ponai Grigaitis, Michelsonas, Širvydas ir kiti buržuaziniai fruktai nuolatos visus komunistus rašytojus vadina "bezgramotnais". Bet pasirodo, kad jie ką kitą turi mintyje, kad jie gramatika nori paslėpti savo purvinus darbus ir tikslus.

Pribuvo į Ameriką "profesorius" Račys ir pradėjo šlietis prie komunistų. Mes pažvelgėme į jį kritiškai. Pradėjome statyti įvairius klausimus. Pirmutinis jo primetimas mums buvo, tai nemokėjimas kalbos ir rašybos. Girdi, visi d. Tauro vertimai yra nukryžiavotoje lietuvių kalboje. Be to, dar ir originalai esą sudarkyti. Mes tuojaus pastatėme didelį klausimo ženklą. Dabar visiems aišku, kad "profesoriui" rūpėjo visai kas kita, negu kalba.

Užteks del "daktaro" Butkaus—Butkų Juzės—Jurgino ir tt.

Drg. Balsio Dvylekis

Aš stebiuosi iš draugo Balsio, taip pat ir iš kitų kai kurių draugų, kurie pagatavi galvas guldyti už Butkų. Pilnai sutinku su dd. Angariečiu ir Kapsuku. Ir vienas ir kitas jie sako: **"Ištikrųjų reikia stebėtis, kaip lengvai gali prisiplakti prie jūs žmonės, kurie nieko bendro neturi su mumis!" Tikra tiesa.**

Draugą Balsį tiesiog sužavėjo gražiai išsiuvinėta Butkų Juzės suknelė. Jis ne tik giria ją, kelia į padanges, pilnai išteisina jos "Jei tu, Dieve, turi širdį" ir kitus "šventus daiktus" apie Kristų ir Mariją, bet dar besąžiniais išvadina draugus, kurie jau senai darbuojasi revoliuciniam, komunistiniam judėjime. Jis šaukia:

"Et, vyrai, jeigu jūs būtumėte sąžiningi,—jūsų 'kritikos' nebūtų taip bergždžios."

Baisus daiktas: kaip tai mes drįsome nurodyt p. Butkaus pastangas pasislėpti po "raudona vėliava"!

Well, aš tikiu, kad d. Balsys perdaug greitai susižavėjo "daktaro" "filozofijomis" ir todel visai bereikalingai karščiuojasi. Reikia rimčiau žiūrėti į tokius žmones, kurie, atvykę iš Lietuvos, bando nuduoti revoliucionierius, o kuomet tokiais [illegible]

A. Bimba

Apie musų šiaudines skrybėles šneka visas miestas

Žiurėkite į musų langus

$2.25, $2.85, $3.50, $4.00

Penki punktai, kurie liūdija apie mūsų skrybėles:

1. Jos mūsų pačių darbo ir mūsų pačių krautuvėse.
2. Didžiausias įvairumas visokių madų.
3. Skrybėlės šaunios formos ir puikaus išdirbimo.
4. Lengvos vogos ir smagios nešiot.
5. Jos yra su visokiausiomis dailiomis juostomis.

Tinkama Manhattan skrybelė ant tavo galvos pasako tau daugiau apie atsakančią madą (stailą), smagų patogumą, negu tuzinas paragrafų rašto arba pagyrimų.

Mes turime kaip tik tinkamą tau skrybėlę—kaip tik tavo galva. Mūsų skrybėlės yra lengvos del tavo kišeniaus. Penkias minutes praleisi Manhattan Hat (Skrybelių) krautuvėje, ir pilniausiai būsi patenkintas su šiaudine skrybele.

MANHATTAN HAT STORES

264 GRAND ST., komp. Roebling St.,
499 GRAND ST., kamp. Union Ave.
BROOKLYN

FITCHBURG, MASS.

APVAIKŠČIOJIMAS PIRMOS GEGUŽĖS

Per pasidarbavimą Draugysčių Sąryšio buvo surengtas Pirmos Gegužės, darbininkų šventės apvaikščiojimas 2 d. gegužės. Buvo prakalbų, dainų, deklamacijų ir muzikos. Ačiu draugėms Makutytėms, kurios pagelbėjo išpildyti muzikališkąją programos dalį, viena paskanbindama ant piano, o antra pagrieždama ant smuiko. Stepanė Matukytė, 13 metų amžiaus, gabi pianistė; ir jeigu praktikuos, bus gabi pianistė ateityje. Draugai Matukai laisvų pažiūrų žmonės ir prigelbsti pirmeiviams parengimuose.

-:- -:- -:-

Dabai eina silpnai. Lietuvių darbininkų judėjimas apmiręs, iš priežasties stokos veikėjų. Senieji darbuotojai aptingo, o naujų neatkeliauja.

Per pasidarbavimą Draugysčių Sąryšio Passaic'o streikieriams surinkta $24.50. Aukojo: Mrs. Jarušaitienė $3; po $2: Maxim Greckis ir J. Jarušaitis; po $1: V. J. Pšalgauskas, J. A. Samulėnas, A. Samulėnienė, C. Tamulionis, A. Žiedelis, J. S. Mochonis, A. Bartaška, G. Murnik, Vl. Tamulionis, V. Blažionis; po 50c: A. Vaškevičius, K. Sanuta, P. Buklys, P. Kvajauskas, J. Baltrušaitis, F. Kasputis, J. Jankauskas, L. J. Cuttler, Maxim Kozok, S. Kiršis, K. Krapokas, J. Strakauskas; po 25c: F. Jakštis, J. Andrišiūnas, A. Buklys, J. Ramunis, A. Vaitiekus, M. Pilevičius. Viso $24.50.

Visiems aukotojams tariame širdingą ačiū.

V. J. Psh.

BROOKLYNO IR NEW YORKO ŽINIOS

MASPETH

Ką Veikia Mūsų Darbininkiškos Organizacijos?

ALDLD 138 kuopa ir LDSA 91 kuopa 9 d. gegužės surengė puikų parengimą, kuriame buvo sulošta juokinga komedija "Geriau Vėliau negu Niekad". Turiu pasakyt, kad parengimas pavyko gerai. Publikos buvo gana daug. Lošimas išėjo pusėtinai gerai. Taipgi ir pelno nemažai liko.

Turiu priminti dar ir tą, kad pašaliniai draugai bei draugės, kurie nepriklauso prie šių dviejų kuopų, daug ką pagelbėjo šiame parengime. Tai draugai ir draugės Zablackienė, Klimienė ir Levackas dalyvavo lošime; Juška režisieriavo; Eismontas sufleravo. Taigi mes labai ačiuojame jums, draugai ir draugės, už jūsų patarnavimą del mūsų kuopų.

Mūsų ALDLD 138 kuopa gerai gyvuoja. Turi suviršr 30 narių, ir draugai neblogai lanko susirinkimus. Tai yra pagirtinas dalykas, kad mūsų draugai rūpinasi savo organizacijos reikalais.

Paskutiniam kuopos susirinkime nutarta daug svarbių dalykų. Nutarta rengti išvažiavimą, taipgi nutarta pakviesti ir kitas organizacijas —LDSA 91 kuopą ir "Lyros" Chorą, kad prisidėtų prie surengimo šio išvažiavimo. Taipgi išrinkta komisija del suradimo veikalo, kad ateinantį rudenį tuojau būtų galima perstatyti. Nutarta ir daugiau svarbių dalykų.

LDSA 91 kuopa neblogiausiai gyvuoja, bet draugės turėtų daugiau padirbėti, kad gauti į kuopą daugiau narių. Kuopoj yra gana gabių draugių, kurios galėtų pavaryti agitaciją ir gauti daugiau narių. Juk čia, Maspethe, lietuvių moterų yra gana daug, kurias būtinai reikia traukti į darbininkiškas organizacijas. Taigi, draugės, biskutį sukruskite, o iš to turėsite gerų vaisių.

Lyros Choras irgi veikia gerai. Pastarajam choro susirinkime nutarta daug svarbių dalykų. Nutarta rengtis prie pikniko. Nutarta padaryti ženklelius su žyme "Lyra". Tame klausime kilo diskusijos. Tuli draugai nurodinėjo, kad chorui tokie ženkleliai visai nereikalingi. Kiti gi nurodė, kad ženkleliai yra būtinai reikalingi. Choristai, nešiodami tuos ženklelius, sykiu varys agitaciją už chorą. Taipgi išrinkta komisija del suradimo veikalo. Nes choras rengiasi perstatyti gerą veikalą ateinantį sezoną. Taigi išanksto nutarta jieškoti gero veikalo.

Turiu priminti, kad choras smarkiai auga. Per kiekvienas praktikas ateina naujų dainininkų.

Taigi Maspethas gyvuoja.

Proletaras.

Oregon 0863-J.
Dr. Ignotas Stankus
1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa
LIETUVIS
DAKTARAS (gydo ligas)
IR
CHIRURGAS (daro operacijas).
OFISA VALANDAS:
9 — 11 A. M.
2 — 4 P. M.
7 — 8 P. M.
Nedeliomis 10 — 3 P. M.

Tel. Stagg 0783
J. LEVANDAUSKAS
GRABORIUS

107 UNION AVENUE
BROOKLYN, N. Y.

DAKTARAS
JUOZAS GLAMKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso valandos: Nuo 1 iki 2 po pietų
Nuo 6 iki 8 vakare
Nedėliomis nuo 11 iki 12 dieną
203 BEDFORD AVENUE
(Arti 6th Street)
BROOKLYN, N. Y.

NAUJAS IŠRADIMAS
DEKSNIO GALINGA MOSTIS
Gydo, Reumatizma, Ranku, Koju, Nugaros skaudejima, Šalti, Ranku, Koju, tirpima. Dusuli, Galvos skaudejima, ir teip visokius skaudejimus (tik ne ronas).
Tukstančiai žmoniu yra išsigyde o milijonai dar nežino apie tai.
Deksnio Galinga Mostis yra tiek verta aukso, kiek ji pati sveria sulig naudos gydymo.
Kaina 75 centai, $1.50 ir $3.00, ir 10 centu extra už persiuntima.
Klauskite pas aptiekorius teip DEKSN'S NEW DISCOVERY OINTMENT.
Deksnis Ointment Co.
519 MAIN ST. BOX 352
HARTFORD, CONN. U. S. A.

sugedę Dantys —
Suirus Sveikata
Išegzaminuoju dykai
Savo darbą garantuojame
Taisome ant išmokesčio
DR. H. & J. ZASULY
Chirurgai-Dentistai
257 So. 2nd St., Brooklyn, N. Y.
(Kampas Havemeyer)
Antras ofisas: 188 Flatbush Ave.
Cor. 5th Ave.

Telephone: Newtows 4464.
A. VALANTIEJUS
ir
J. BARTASIUS
GRABORIAI
BALSAMUOTOJAI
Išbalsamuoja ir laidoja numirusius visokiose kapinėse.
Parsamdo automobilius-karietas visokiam reikale.
4 Lexington Avenue
arti Grand Ave.
MASPETH, L. I., N. Y.

AR NORI VALGYTI
GERĄ DUONĄ?
Jeigu taip, tai imk duoną iš
GARSO KEPTUVĖS
(Seniausia Įstaiga)
Turėdami kokį nors užsakymą ir norėdami valgyti gerą, skanią, puikiai padarytą duoną, visados kreipkitės į mus. Duoną siunčiame ir į kitus miestus.
W. MASIULEVIČIUS ir
A. SHRUPSKI
Savininkai
209 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. Greenpoint 2876

Iš ir Į
LIETUVĄ
PER BREMENĄ
Greičiausiu ir Didžiausiu
Vokiečių Laivu
COLUMBUS
ar kitais laivais šios kompanijos
TIK 8 DIENOS VANDENIU
Geri 3 klasei kambariai
Ten ir Atgal Tikietas
Nužeminta Kaina
NORTH GERMAN
LLOYD
32 BROADWAY, New York
ar pas vietinį agentą

Telefonai:
Stagg 4409, Coney Island 0426-W
A. RADZEVIČIUS IR
M. BIELIAUSKAS
GRABORIAI

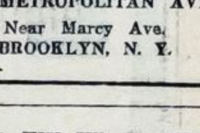

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
416 METROPOLITAN AVE.
Near Marcy Ave.
BROOKLYN, N. Y.

Nekaltink Kudikio
Verksmas yra vienatiniu budu, kuriuo kudikis gali jums pasisakyti, kad jis jaučiasi nesmagiai.
Kiekviena motina žino ar jos kudikis verkia del išalkimo, skausmo ar pykčio.
BAMBINO
Kudikių Geriausis Draugas
nepatenkins kudikio alkio, tačiau jis tikrai palengvins jo skausmą ir pagelės jo pyktį, jei vidurių užkietėjimas yra to priežastimi.
Pareikalaukite veltui siunčiamos pavyzdinės bonkutės.
Bambino galite gauti pas savo vaistininką arba tiesiai iš laboratorijos po 35c. už bonką.
F. AD. RICHTER & CO.
Berry and So. 5th Sts.
Brooklyn, N. Y.

$1,000 TIK UŽ 60 CENTŲ
Atsiųsk 10 centų, tai gausi visokių stebūklingų žolių vertės tūkstančio dolerių. Ką tas tūkstantis dolerių žmogui reiškia, jeigu jis yra apimtas kokios nors ligos bei vidurių sugedimo? Toks žmogus yra susiraukęs, nelinksmas ir įvairių nesmagumų apimtas. Jeigu tokiam žmogui ir auksinį kalną parodytum, tai jam malonesnė būtų sveikata, negu tas aukso kalnas. Taigi, jeigu jautiesi esąs apimtu kokių nors nesmagumų, tai greit reikalauk mūsų vaistžolių nuo bile vienos žemiau paminėtų ligų ir atgauk savo sveikatą.
Vaistžolės yra nuo sekančių ligų: vidurių užkietėjimo, skilvio nemalimo, nenoro valgyt, strėnų ir pečių spaudėjimo, patrūkimo, dusulio (asthma), peršalimo, skaudėjimo po krūtine, reumatizmo, plaukų slinkimo, pleiskanų, šlapinimosi lovoj, ir kitų ligų. Atsiųsk 60c., tai gausi vaistžolių, kurios jums sugrąžins sveikatą, panaikins minėtas ligas.
Jeigu kenti nervų suirimą, galvos skausmus, ūžimą ausyse, nuomarą, širdies ligą, tai atsiųsk 85c., o gausi mūsų gausius vaistus, taip vadinamus "Nervų Preparatas." Nervų liga yra labai blogas dalykas, bet mūsų Nervų Preparatas užbėga tai ligai kelią ir suteikia žmogui ramumą.
Atsiųsk mums 60c., o gausi mūsų žolių ir knygų katalogą. Reikalingi mūsų žolių pardavinėtojai visuose miestuose.
M. ZUKAITIS
25 Gillet Rd., Spencerport, N. Y.

Detroito Lietuvių Darbininkų Aptiekos
Čia randasi dvi lietuviškos aptiekos, kuriose galima pirkti vaistus daug prieinamesne kaina, negu kur kitur dabartiniu laiku.
A. M. KISHON, Aptiekorius Savininkas
8741 JOS. CAMPAU AVE. ir 5010 CHENE ST., DETROIT.

DIDŽIOJO NEW YORKO ŽINIOS

RYTOJ ĮVYKS GRAŽUS KONCERTAS.

Rengia Jaunuomenės Choras "Daina"

Rytoj, 23 d. gegužės, Labor Lyceum svetainėj, 949 Willoughby Ave., Brooklyne, įvyks gražus koncertas, kurį rengia jaunuomenės choras "Daina", vadovaujamas Leono Eremino. Programa susidės iš dainų, muzikos ir klasikinių šokių. Po programos bus šokiai. Programa prasidės 4:30 val. po pietų. Įžanga nuo 50 centų iki $1.

PANEDĖLYJ VISI BŪKITE PRAKALBOSE

Įvyks "Laisvės" Svetainėj

Panedėlio vakare, "Laisvės" svetainėj, įvyks prakalbos apie naujus įvykius Lietuvoj; seimo rinkimus, karo teisma, suruoštą Lietuvos darbininkams, ir apie Lietuvos abelną padėtį šiuo momentu.

Lietuvoj pastaruoju laiku daug naujo įvyko. Ten įvyko šiokios tokios permainos. Kokios tos permainos? Ką reiškia klerikalų pralaimėjimas rinkimuose? Kokia Lietuvos ateitis?

Tatai išgirsite prakalbose. Visi ir visos atsilankykite.

Kalbės draugai L. Prūseika, J. Siurba ir kiti.

Prakalbas rengia Tarptautinio Darbininkų Apsigynimo lietuvių kuopa.

Kviečia **Rengėjai.**

VYRAS, SUGRĮŽES IŠ LIGONINĖS, RADO SAVO PAČIĄ BESIMEILINANT SU "BURDINGIERIU."

Burdingierius Peršovė Moterį ir Pats Nusišovė

Rudolph Griebe, išsirgęs kelias savaites ligoninėj, vėlai seredos vakare sugrįžo namo, no num, 2349 Jerome ave., New Yorke.

Du sykiu jis smarkiai subeldė kol užrakintos durys buvo atidarytos. Įėjęs jis pamatė, kad jo mylima pati meilės rvšiais susirišus su kitu vyru. Jis užprotestavo: "Onute, tu negali taip daryti, tu turi pasirinkti ji arba mane."

"Nebūk paikas, Rudolph, žinoma, kad tu esi mano," atsakė pati.

Joseph Del Antonio 35 metų amžiaus burdingierius (jnamis), karta sukeikė ir išsitraukęs revolverį paleido du šūvius į Griebe'ienę. Paskui pats save nusišovė. Jis tuojaus mirė nuvežtas į Fordham ligoninę. Moteris, sakoma, irgi greitai mirsianti.

JAUNŲ PIONIERIŲ KONCERTAS

Rytoj, 23 d. gegužės, Webster svetainėj, 119 East 11th St., New Yorke, įvyks didelis koncertas, kurį rengia darbininkų jaunuoliai, susiorganizavę į taip vadinamą Jaunųjų Pionierių organizaciją. Koncertas prasidės 1 val. po pietų. Įžanga tik 50 centų.

AR JŪS DALYVAUSITE "LAISVĖS" VAKARIENĖJ?

Sekančioj subatoj, 29 d. gegužės, "Laisvė" rengia puikią vakarienę pasveikinimui daktaro J. Kaškiaučiaus, tik ką paliuosuoto iš kalėjimo. Kiek jau žinoma, svečių dalyvaus net ir iš tolimesnių apielinkių. Reiškia, šioj vakarienėj bus nemažai naujų žmonių.

Ar jūs jau nusprendėte joje dalyvauti? Toj dienoj niekur kitur neikite — tik į "Laisvės" rengiamą vakarienę. Čia bus ir linksmumo ir gražaus juoko ir draugiško pasikalbėjimo. Žingeidu, ką mums daktaras Kaškiaučius pasakys? Ką pasakys kiti draugai apie daktaro Kaškiaučiaus sėdėjimą kalėjime? Už ką jis ten buvo patekęs? Tautininkai ir socialistai bjauriai šmeižė daktarą Kaškiaučių, kuomet jis pateko kalėjiman; net drįso jį kriminalistu pavadinti. Dar ir dabar nusidevėjus liežuvninkė "Vienybė" bando įkąsti daktarui Kaškiaučiui. Del ko tie reakcionieriai taip siunta ant daktaro Kaškiaučiaus? Jūs tatai sužinosite toj vakarienėj.

Vakarienė įvyks "Laisvės" svetainėj. Atminkite, kad "Laisvės" svetainė nėra perdidžiausia. Tikietų yra padaryta pagal tai, kiek gali tilpti žmonių svetainėj. Vėliau tikietų gali pritrūkti. Todel įsigykite išankstoj, nes vėliau galite nebegauti.

PASIMIRĖ MYKOLAS ROŠKA

Gegužės 19 d. mirė Mykolas Roška, 76 metų amžiaus. Velionis išgyveno 40 metų Shenandoah, Pa.; Brooklyne pas savo brolio sūnų K. Rošką velionis išgyveno apie vienus metus.

Velionis gulėjo pašarvotas po No. 1946 76th St., Bath Beach. Pėtnyčioj likosi išvežtas į Shenandoah, Pa., palaidoti lietuvių laisvose kapinėse. Ten randasi jo pastatyta koplytėlė. Mykolas pastatė ją dar gyvas būdamas. Nors koplytėlėj buvo palaidotas tik jo brolis, tačiaus ant koplytėlės buvo iš pat pradžios užrašyta, kad joje guli palaidoti du broliai. Reiškia, Mykolas Roška jau išanksto buvo prisiruošęs sau amžiną vietą.

Velionis buvo laisvų pažiūrų. Giminių reikalavo, kad būtų laisvai, be jokių bažnytinių apeigų palaidotas.

Veik per visą savo gyvenimą Amerikoj velionis dirbo anglių kasyklose. Ten bedirbdamas prarado savo sveikatą —gavo širdies ligą ir dusuli. Sirgo per 15 metų. Sirgdamas žmogus turėjo taikytis prie lengvesnio gyvenimo. Tulą laiką turėjo valgyklą. Velionis buvo nevedęs.

Laidotuvėmis rūpinasi graborius J. Levandauskas, nuo 107 Union Ave., Brooklyne. Pėtnyčioj jis išvežė lavoną į Shenandoah.

Reporteris.

ŠIANDIEN ISTORINIS NEW YORKO DARBININKŲ SUSIRINKIMAS

Įvyks Madison Square Garden

Kailiasiuvių unija bendrai su kitomis New Yorko darbininkų organizacijomis rengia milžinišką masinį susirinkimą, šiandien, 2 val. po pietų, Madison Square Garden, New Yorke. Tai bus istorinis New Yorko darbininkų susirinkimas, nes tame susirinkime desėtkai tūkstančių darbininkų pirmu sykiu išreikš savo reikalavimą 40 valandų darbo savaitės. Tai bus pradžia vajaus už sutrumpinimą darbo valandų visoj šalyj. Darbininkų iškeltas 40 valandų darbo savaitės obalsis tame susirinkime pasieks visus Amerikos darbininkus. Tai bus paraginimas Amerikos darbininkams, idant jie visi kaip vienas kovotojų už trumpesnes darbo valandas.

Šiame susirinkime kalbės daug žymių kalbėtojų. Taipgi yra pakviestas kalbėti ir Amerikos Darbo Federacijos prezidentas William Green.

Įžanga veltui. Ir lietuviai darbininkai turėtų dalyvauti tame istoriniam susirinkime.

"ISTORIJA KLASIŲ KOVOS AMERIKOJ"

Kalbės Drg. A. Bimba, Veikalo Autorius, ir Drg. Weiss

ADP politinė-ekonominė lietuvių kalboj mokykla užbaigė kursą "Komunizmo A-B-C", šį nedėldienį, pradėsime naują kursą: "Klasių Kova Amerikoj". Pamatiniu veikalu mokyklėlė pasiskyrė d. A. Bimbos parašytą "Istoriją Klasių Kovos Amerikoje". Įžangą į šį veikalą duos pats autorius d. Bimba. "Komunizmo A-B-C" peržvalgą darys d. Weiss.

Proga ir del Pašalinių

Vadinasi, šio nedėldienio lekcija bus iš gerų dviejų prakalbų. Bus peržvalga to, ką mokyklėlė per visą žiemą studijavo, ir pradžia arba įvedimas į tai, ką mokyklėlė studijuos ateityj. Tuo būdu **šį nedėldienį mes kviečiame ir visus pašalinius vyrus ir moteris atsilankyti. Pradžia 10 val. rytę.**

V. Bovinas, Pirm.

NUBALSAVO STREIKUOTI IRT "SUBWAY" DARBININKAI

350 motormanų ir "svičmanų", dirbančių prie IRT subway, nubalsavo apskelbti streiką ši vakarą (subatoj), jei nebus išpildyti jų reikalavimai. Sulyg naujo kompanijos patvarkymo, reikalaujama, kad motormanai dirbtų vieną valandą ar daugiau viršlaikio subatos ir nedėlios vakarais be atlyginimo. O tuo pačiu sykiu "svičmanams" apmokamas viršlaikis panaikinamas. Pastarieji irgi su tuo nesutinka.

APIPLĖSĘ BANKĄ PABĖGO SU $6,600

Utarninke po pietų trys apsiginklavę plėšikai užpuolė General Banking kompanijos skyrių ant 540 E. 81st St. ir pasigriebę $6,600 pabėgo.

PASIKALBĖJIMAS SU KUN. ŠEŠTOKU

Rašo J. Siurba

Nedėlioj, gegužės 2 d., apie 11 val. vakare, grįžtant su drg. Budrevičium iš Bayonne, N. J., iš prakalbų, surengtų paminėjimui Pirmosios Gegužės, gelžkelio stotyj Bayonnėj teko susitikti su kunigu Šeštoku iš New Yorko.

Mudviem besikalbant lietuviškai, kun. Šeštokas, pastebėjęs, kad mes lietuviai, lipšnia kalba užkalbino mus.

Paklausė iš kur mes ir kur važiuojame. Atsakėme, jog iš Brooklyno. Tuojaus paklausė mūsų pavardžių. Draugas Budrevičius, mokytojas vaikučių mandalinų orkestrų Brooklyne ir Bayonnėj, tuojaus pasisakė savo pavardę. Bet aš nesiskubinau su atsakymu. Kunigas pasisakė savo pavardę, primindamas, jog mes, veikiausiai jį pažįstame; gal būt nekartą esame jį matę vienoj ar kitoj bažnyčioj. Tuo tarpu atpyškėjo traukinys, ir aš nespėjau pasakyti, kas toks esu.

Besišnekučiuojant sulipome į traukinį. Mudu su kunigu susėdome vienoj sėdynėj, o mano draugas Budrevičius atsisėdo greta mūs kitoj sėdynėj. Aš ir taikiausi su kunigu greta atsisėsti, nes norėjau pasikalbėti; norėjau sužinoti, kokią minti ir kokį supratimą kunigas Šeštokas turi vienu bei kitu gyvenimo klausimu. Senai jau senai buvau besikalbėjęs su tokiuo žmogumi, kaip kunigas. Žingeidu su tokiuo asmeniu pasikalbėti. Žingeidu sužinoti, kaip tokie žmonės (kurie save vadina žmonių "mokytojais" ir jų "dūšių ganytojais") žiūri į tulus gyvenimo nuotikius, kaip jie juos supranta, kaip jie žiūri abelnai į žmonių gyvenimą.

Tiesą reikia pasakyti, kad kun. Šeštokas yra gana draugiškas pasikalbėjime, trokštantis su žmogumi kalbėtis ir diskusuoti, tartum būtų per kiek metų nesuėjęs tokių žmonių, su kuriais galėtų ką nors rimtesnio pasikalbėti; atrodo, lyg kad jo tas kunigavimo darbas laikytų jį suvaržęs— neleistų jam sueiti ir pasikalbėti su visokių pažiūrų žmonėmis.

Kunigas Šeštokas yra apie 60 metų amžiaus.

Lipšniai, šypsančiai ir draugiškai kalba, bet kalba kaip visai paprastas žmogus. Jei nebūtų su atbulu kalnierium, tai manytum, kad šiaip paprastas žmogus—ne kunigas. Kalboj labai daug primaišo angliškų žodžių ir išsireiškimų. Sakiniai netobuli. Mažai domės kreipia į tai, ką pasako ir kaip pasako. Tai žmogus, mylintis plaukioti lengvų ir linksmų minčių upelyj. Kaip ten yra ir kas išeis—kam galvoti, kam del to energiją eikvoti? Tai žmogus, mylintis linksmas ir "dievobaimingas" kalbas.

Drg. Budrevičiaus vežama mandalina buvo ženklas, kad jis yra muzikantas. Kunigas Šeštokas ją pamatęs džiaugsmingu balsu prabilo, sakydamas, kad už viską labiausiai jis myli muziką. Del muzikos — mokinimui giminių vaikų ir šiaip muzikos dalykams —jis, sakėsi, praleidęs labai daug pinigų. Jis turi radio. Girdi, aš per radio daugiausiai myliu klausytis muzikos. Žydiškų prakalbų nekenčiu.

Traukinyj susėdus, prasitarus vieną kitą žodį apie šiaip sau paprastus dalykėlius, užklausiau kun. Šeštoko, kaip Bayonnėj pavyko atlaidai — keturdešimtinės ar koks ten kitas jų vardas (mat, tuojau susitikus ant stoties kunigas mums pasisakė, kad į Bayonnę atvažiavęs į atlaidus). Pasididžiuodamas atsakė, kad gerai pavyko.

—Ar daug žmonių buvo?

—Pilna bažnyčia. Nepatinka man. Bažnyčia mažiukė. Kaip aš senas, nelabai noriu važiuoti.

—Dabar žmonės, kaip man išrodo, mazai paiso bažnyčios ir dievo. Ypač amerikonai žmonės nori daugiau linksmintis, negu melstis,— aš pastebėjau.

—Ne, ne—netiesa. Amerikonai myli tikėjimą ir bažnyčią.

Toliau kunigas pradėjo pasakoti, kad jam nepatinka "fišeriai" (žuvininkai). Nusiskundė, kad yra daug tokių žmonių, kurie geriau myli "fišinti", negu eiti į bažnyčią nedėliomis.

Sakau, žmonės dirbę per savaitę nedėldienyj nori šiek tiek atsikvėpti, tyru oru pakvėpuoti. Todel jie eina "fišinti", o ne į bažnyčią.

—"That's right"... Taip, taip... Tas gerai. Ale turi eiti į bažnyčią, o ne "fišinti". Aš sakau, yra gerai ir "pafišinti". Bet nereikia bažnyčios apleisti. Bažnyčia turi būt pirmoj vietoj.

(Bus daugiau)

Daugiau žinių iš Brooklyno bei New Yorko yra 5-me puslapyje.)

Jaunuomenės Choro "Daina"

KONCERTAS

IR ŠOKIAI

Vadovybėje visų mylimo LEONO EREMINO

PLAČIAUSIAI AMERIKOS LIETUVIAM ŽINOMO CHORŲ MOKYTOJO

Visą įvairiai puikią programą išpildys patys Choro "Daina" nariai

Įvyks Nedėlioj, 23d. Gegužes-May, 1926

LABOR LYCEUM SVETAINĖJ

949 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN, N. Y.

Pradžia 4:30 val. po pietų. Svetainė atdara nuo 4 val.

Apart viso skaitlingo choro dainuos: Choro "DAINA" Moterų Choras; duetai parinktinų dainininkų: Teresė Teleišaitė, Antanas Naudas; smuiko solo, Apollo Ereminas; soprano solo — gabioji choristė Amelia Burdulaitė; pianu skambins talentinga pianistė Aldona Bernotaitė. Labai įdomu bus matyti ir girdėti dainuojant VIENĮ EREMINĮ VYRŲ KVARTETĄ — TĖVĄ LEONĄ EREMINĄ SU TRIMIS SŪNAIS: ORPHEUS'U, APOLLO ir ARION'U. Karakteristiską šokį, atvaizdinantį tikrą Francijos gyvenimą, šoks Marijona Akelaitė, Orpheus Ereminas, Katarina Žilinskaitė ir Ant. Naudas. Dalyvaus ir įvairūs kiti muzikaliai talentai—smuikininkai, pianistai — VISI VIEN TIK PATIES CHORO "DAINA" NARIAI, be pašalinių. Beveik visi choro nariai yra jauni vaikinai ir mergaitės, Amerikoj augę. Gražu bus ne tik pasiklausyti, bet ir pasižiūrėti. Šokiams grieš puiki orkestra — ATHOS MELODY BOYS, kuri visuomet grajino Arcadia svetainėj.

Tikietai gaunami "Laisvėje", 46 Ten Eyck St., ir pas L. Ereminą, 324 Berriman St. Galima ir laiškais išanksto užsisakyti geriausius tikietus. **Tikietų kaina: $1.00. 75c. ir 50 centų.**

Visus kviečia CHORAS "DAINA".

PARENGIMAI IR SUSIRINKIMAI

"LAISVĖS" DIREKTORIAMS

Utarninke, 25 d. gegužės, įvyks "Laisvės" Spaudos Bendrovės direktorių susirinkimas. Pradžia paprastu laiku. Visi būkite. Svarbu.

J. Nalivaika, Sekr.
121—123

YONKERS, N. Y.—Aušros Choras rengia puikų vakarėlį ir balių. Maspetho Lyros Choro nariai suloš puikų veikaliuką **"Kuprotas Oželis"**. Aušros Choras padainuos ir bus klasikinių šokių. Programa bus gana įvairi. Pirm ir po lošimo bus šokiai prie puikios orkestros. Vieta—20 Warburton Ave. Iš New Yorko davažiuoti patogiausia imti 1 Hastings Car,, priveža prie pat svetainės. Kviečiame kuo skaitlingiausiai atsilankyti.

Aušros Choras.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

DIVIDENTAI

Pranešame, kad Bridgewater Darbininkų Ko-operatyvė Draugovė išmokės po $10.00 ant šėro dividendų dalininkams, per savaitę Birželio-June 21-26, 1926. Draugovės administracijai neatbutinai reikalingi teisingi antrašai visų dalininkų. Čekiai bus prisiųsti kiekvienam skyrium. Del aiškumo siųsdami laiškus pažymėkite šėru numerius, ir kiek turite šėrų.

Bridgewater Darbinin k u Ko-operatyvė Draugovė 42 Spring Street, Bridgewater, Massachusetts.

WILKES-BARRE, PA. Bendr. Veikimo Komiteto Pranešimas

Visoms Kuopos ir Kuopų Sekretoriams Sekančių Organizacijų: ALDLD XII Apskr., LMDSA IV Rajono ir ADP LS III Distrikto

Šios organizacijos bendrai rengia pirmą šiame sezone didelį pikniką. Įvyks seredoj, 16 d. birželio (June), Valley View Parke (Inkerman, Pa.). Taigi visi draugai ir draugės, būkite išanksto prisirengę ir kvieskite vietinę ir apielinkės publiką sykiu dalyvauti šiame piknike. O piknike dalyvaujančiai publikai bus gera proga pasilinksminti, pažaisti, pašokti, prakalbų pasiklausyti ir Aido Chorą pirmu kartu dainuojant išgirsite. Taipgi bus jaunuolių ir suaugusių lenktynės, virvės traukimas ir už pasižymėjimą dovanų laimėjimas. Taip pat bus proga skaniais užkandžiais ir saldžiais gėrimais pasistiprinti bei tarpe parke žaliuojančių žolynų ir medelių tyru oru pakvėpuoti. Kas tik gyvas, visi į pikniką!

J. V. Stankevičius,
BVK Sekr.

P. S.—Viršminėtų organizacijų kuopų sekretoriai, malonėkite kuo veikiausiai atsiųsti antrašus. Yra svarbu reikale susisiekti, o ypatingai šio pikniko rengime. Siųskite sekančiu antrašu: J. V. Stankevičius, 118 Grove St., Wilkes-Barre, Pa.

SHENANDOAH, Pa.—Teatras ir koncertas. Rengia LDSA 62 kuopa; įvyks subatoj, gegužės (May) 22, West End Svetainėj, W. Centre St., Shenandoah. Pradžia 7:30 val. vakare. Įžanga vyrams 50c, merginoms ir moterims 25c.

Gerbiamieji lietuviai ir lietuvaitės iš Šenadorio ir apielinkių yra nuoširdžiai kviečiami atsilankyti į šį parengimą. Būsite visi užganėdinti. Nepasididžiuokite, atsilankykite, nes pelnas yra skiriamas Passaic'o streikuojantiems audėjams. Muzika bus iš San Francisco, al. Grieš lietuviškus ir amerikoniškus šokius. Visi galėsite pasilinksminti ir prie to bus visokių minkštų gėrimų ir saldainių.

Komitetas.

PHILADELPHIA, Pa. — ALDLD 10 kuopos reguliaris susirinkimas įvyks 24 d. gegužės, panedėlio vakare, 8 val., Liaudies Name, 521 York Ave. Draugės ir draugai, visi būkite ant šio susirinkimo. Ypatingai turite ateit tie, kurie dar neužsimokėjote už šiuos (1926) metus. Kam laukt paskutinių dienų? Kviečiame ir nepriguliančius prie šios draugijos ateiti ir prisirašyti.

Fin. Sekr. P. Plungis.

BINGHAMTON, N. Y.—Lietuvių Darbininkių Susivienijime Amerikoje 23 kuopos susirinkimas įvyks ketverge, gegužės (May) 27, Lietuvių Svetainėj, 7:30 val. vakare.

Narės yra kviečiamos atsivesti naujų narių.

Sekretorė.

ELIZABETH, N. J. — Protestas prieš Lietuvos valdžią. Gelbėkim kelis šimtus darbininkų kovotojų! Visi darbininkai ir darbininkės ateikite utarninke, gegužės (May) 25 d., į Liutvino Svetainę, 69 So. Park St., Elizabeth, 7:30 val. vakare, ir pareikalaukime Lietuvos valdžios paliuosuoti 400 kovotojų už darbininkų reikalus iš kalėjimo.

Kalbės d. A. Bimba.

Rengimo Komisija.
122—123

PAJIEŠKOJIMAI

VAIKINAI IR NAŠLIAI, APSISAUGOKIT nuo Alenos Kubilienės-Vilniauskiūtės. Jinai yra jau du metai nuo manęs pasišalinusi ir neturi jokio persiskyrimo nuo manęs. Ji turi su savim pasiėmus ir mano vaikutį Vaclavą, 7 metų amžiaus. Dabar ji gyvena Brooklyno apielinkėj.

Jos Vyras
Vaclavas Kubilius.
517 Charles St.
Parsons, Pa.
121—122

PARDAVIMAI

Parduodu 4 kambarių rakundus labai pigiai, galima sykiu ir kambarius randavoti, elektra ir maudynės $24 į mėnesį.

Galima matyt nuo 4 po pietų iki vėlumai vakare.

Atsišaukit:
A. Meščioliaitienė
609 Metropolitan Ave., Apt. 3
Brooklyn, N. Y.
122—124

Parsiduoda real estate. Priežastis pardavimo, turiu du biznius. Biznis geras. Atsišaukite:
26 Union Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. Stagg 7127, arba Pulaski 8786
122-127

Parsiduoda 3 familijų mūrinis namas su 17 kambarių. Gražus namas ir geros įplaukos. Savininkas išvažiuoja į kitą miestą. Nepraleiskit geros progos. Atsišaukit:
37 Eldert St.
Tarp Broadway ir Bushwick
Netoli subway ir expresinių stočių
Brooklyn, N. Y.
120—122

Parsiduoda saliūnas labai geroj vietoj, apgyventoj lenkais, vokiečiais ir lietuviais. Taipgi parsiduoda ir didelis "ice box'is" del valgyklos arba šiaip krautuvės. Kreipkitės 223 Cook St., netoli Evergreen Ave., Brooklyn, N. Y. Telephone Pulaski 8786.
120—122

Parsiduoda niskrymo parloras su fontanu, visokių saldainių, cigarų, cigaretų ir įvairių saldžių gėrimų. Noriu greit parduoti. Pardavimo priežastį sužinosite ant vietos. Kaina žema.
404 Grand St., Brooklyn, N. Y.
120—125

Parsiduoda restoracija. Biznis geraі išdirbtas per keliolika metų. Gera proga. Parsiduoda už prieinamą kainą. Priežastis pardavimo—savininkas turi du biznių, negali apsidirbti. Atsišaukit:
V. Vaivada
608-10 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telefonas Stagg 4591
Rezidencija 566 Lorimer St.
Tel. Stagg 10069
119—122

Parsiduoda grocernė ir delikatesseno krautuvė. Biznis gerai išdirbtas. Yra du kambariai prie krautuvės del gyvenimo. Randa $35 į mėnesį. Lease'as padarytas ant 2½ metų.

Noriu greit parduoti, nes einu į kitą biznį. Parduodu pigiai.

Atsišaukite:
Antanas Astrauskas
285 Nassau Ave.
Kampas Morgan Ave.
Brooklyn, N. Y.
118—123

Parsiduoda Bučernė, su visais įtaisymais. Parsiduoda pigiai; gera proga pirkti.

Taipgi turiu kitą biznį Coney Islande, standą prie "boardwalk'o". Galima pirkti arba parandavoti.

Pardavimo priežastis—turiu du biznius, tai man perdaug darbo.

Nepraleiskite šios progos. Atsišaukite pas savininką:
K. Benulis
655 6th Ave., So. Brooklyn, N. Y.
97—162

IŠRANDAVOJIMAI

Pasirandavoja kambarys Williamsburge, Brooklyne. Kam yra reikalingas, atsišaukite į "Laisvės" ofisą.
120—122

PASIRANDAVOJA dvi krautuvės. Tinka kriaučystai, fruktinei, barbernei, šiaučiui, arba bile kokiam bizniui. Randa prieinama. Lexington ave., netoli Grand st., Maspeth. Atsišaukite Baster arba Roulston Store.
117-122

Jei Nori Būt Sveikas, Valgyk Valgius, Gamintus

LORIMER RESTAURANT

417 LORIMER ST.

"Laisvės" Name, Brooklyne.

Kuriem dar neteko būti ir paragauti tikrai lietuviškai pagamintų valgių, tai meldžiame ateiti ir persitikrinti.

Savininkai:
A. VELIČKA ir J. SUTKUS

Tel. Triangle 1450

Lietuvis Fotografas

IR MALIORIUS

Nufotografuoja ir numaliavoja visokius paveikslus įvairiomis spalvomis. Atnaujina senus ir krajavus ir sudaro su amerikoniškais.

Darbą atlieka gerai ir pigiai. Kreipkitės šiuo adresu:
JONAS STOKES
173 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.